WASHINGTON DC

І чужому научайтесь, Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. No. 88. JERSEY CITY and NEW YORK, ВІВТОРОК, 16-го ТРАВНЯ 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, TUESDAY, MAY 16, 1967 Ч. 88. VOL. LXXIV.

— ОСТАННІ ВІСТІ —

Понеділок, 15-го травня 1967

В АМЕРИЦІ

СЕКРЕТАР СКАРБУ ГЕНРІ ФАВЛЕР заявив на пресовій конференції, що зовсім немає виглядів на те, щоб Конґрес до 1-го липня схвалив збільшення прибуткових податків, як це пропонував президент Джансон в січні цього року. Фавлер не сказав, який реченець визначає Уряд на закон про збільшення прибуткових податків на 6 відсотків. Сам Конґрес мав би визначити дату, від якої мало б обов'язувати збільшення податків. Збільшення податків мало б сповільнити темп росту економіки та припинити інфляційний тиск на економіку. Уряд сподівається, що економіка ЗДА знов буде збільшуватися у швидкому темпі.

КОСМІЧНИЙ КОРАБЕЛЬ ОРБІТЕР 4 прислав перші фотографії Місяця, роблені з висоти 2,176 миль. Ці фота дуже добрі, вони показують північний бігун Місяця, який досі ще ніколи не був фотографований. В районі цього бігуна видко численні кратери, деякі навіть дуже глибокі, а коло них видко насипи кілька сот стіп висоти. Ці фота не мають великої ваги для астронавтів, але Орбітер 4 має зробити фота з 90-ох відсотків поверхні Місяця, щоб можна було зробити докладну мапу цілої цієї плянети ще перед тим, поки американські астронавти полетять на Місяць десь коло 1969-го року, згідно з давнішим пляном.

ВЕНЕСУЕЛЬСЬКИЙ УРЯД ПОВІДОМИВ, ЩО НАДБЕРЕЖНА сторожа притримала групу 12-ох партизанів, які причалили були до венесуельської території з Куби. Венесуельський міністер внутрішніх справ заявив, що терпеливість венесуельського уряду кінчається, цей випадок нової комуністичної аґресії треба зголосити до Організації Американських Держав. Між цими партизанами були 4 кубинці і 8 венесуельців, вишколених на Кубі. Між кубинцями був 25-річний ляйтенант Джіл Кастеллянос. Він сказав, що його ціль перетранспортувати венесуельців. При кубинськім офіцерові знайшли 9,000 дол. Ці партизани мали з собою амуніцію та зброю, в тому і совєтські рушниці.

ПРОФЕСОР УНІВЕРСИТЕТУ В СТЕЙТІ ДЖОРДЖІЯ д-р Артур Фалек плянує вивчати здоров'я тих осіб, які дожили до 100 років і більше, щоб встановити, що є причиною довголітности людини. До нього зголосилися 70 осіб у віці понад 100 років, а Бюро перепису населення твердить, що в цілому стейті таких осіб є 360. Цей лікар психіятр і генетик гадає, що його студії кинуть нове світло на те, яку ролю в довголітності грають хромозоми, це значить тільця в клітинах, що займають гени, або одиниці зі спадковими прикметами. В першу черґу він має ствердити, чи ці понадстолітні старці дійсно мають більше як по 100 років життя.

У СВІТІ

ПАПА ПАВЛО VI ПЕРЕВІВ 9 годин в суботу 13 травня на відвідинах у португальському містечку Фатімі з нагоди 50-тиріччя об'явлення Пречистої Марії трьом пастушкам. Понад мільйон прочан, головно з Португалії, Еспанії, Франції й Італії прибули на те святкування до Фатіми, не зважаючи на погану погоду з дощем. Папу привітав цілий португальський уряд з прем'єром Салязаром у проводі. Папа виголосив проповідь - промову до непроглядних мас перед церквою св. Марії, закликаючи до молитов за мир і перестерігаючи проти загрози нової великої війни. Одиноку в живих з трьох дітей, що їм об'явилась була Пречиста Марія, 60-літню сестру - монахиню чину Кармелітів Лукію представили Папі, який коротко розмовляв з нею.

СОВЄТСЬКИЙ МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ АНДРЕЙ ГРОМИКО ЗАПРОСИВ до себе американського амбасадора в Москві Лювеллина Томпсона та запротестував перед ним проти „провокаційних" морських вправ, що їх переводить американська морська фльота недалеко східньо - азійских берегів СССР. Раніше ЗДА двічі, день-по-дні, протестували проти провокаційного наїхання на американський нищильник совєтськими воєнними кораблями. Речник Державного Департаменту у Вашинґтоні заявив, що Америка вважає ці „інциденти" за вичерпані.

У ГРЕЦІЇ УРЯД НА ПРОПОЗИЦІЮ ЄПИСКОПСЬКОГО СИНОДУ ЗАТВЕРДИВ архімандрита Єремію Котсоніса, капеляна короля Константина, на архиєпископа Атен і первоєрарха Греції. Він став наступником 87-літнього архиєпископа Хризостомоса. Архиєпископ Котсоніс має опінію поступової людини, яка переведе реформи, головно задля піднесення освітнього стану греко - православного духовенства.

В ГОНҐ КОНҐУ ВІДБУЛИСЯ триденні демонстрації в китайській робітничій дільниці, сполучені з ґрабунками, перевертанням автобусів і паленням автомобілів. Поліція арештувала 116 осіб. Комуно - китайська преса гостро натаврувала поведення поліції та назвала британського губернатора, сера Дейвіда Тренча, „головним злочинцем".

КАНЦЛЕР ЗАХІДНЬОЇ НІМЕЧЧИНИ КУРТ ҐЕОРҐ КІЗІНҐЕР ЗАЯВИВ, що він відповість на листа „прем'єра совєтської зони", себто Східньої Німеччини, Віллі Стофа, який запропонував їх зустріч задля „нормалізації взаємин" між двома частинами поділеної Німеччини. Кізінґер заявив, що вся трудність у тому, що східньо - німецькі комуністи хочуть „все або нічо", себто вимагають визнання Східньої Німеччини, як суверенної держави, визнання існуючих кордонів, себто німецько - польського кордону на лінії Одри - Нісси, згоди на безатомову зону в середній Европі і т. п. вимоги, несприйнятливі для Бонну.

КОРОЛЕВА ЄЛИСАВЕТА II ЗАПРОСИЛА свого стрийка, князя Віндзора і його дружину на відкриття пропам'ятної плякети в честь матери князя Віндзора, кол. королеви Мері, що відбудеться 7 червня ц. р. Ці відвідини князя у Лондоні закінчать конфлікт в королівській родині, який існує від 11 грудня 1936 року, коли-то теперішній князь Віндзор, тоді король Едвард VIII, зрікся престолу, щоб одружитись з американською розведеницею, панею Валліс Варфілд з Балтимору. Від того часу королівська родина „не визнавала" дружини князя Віндзора і він ні вона не були запрошувані.

В ЧЕТВЕР 18 ТРАВНЯ Ц. Р. ВІДНОВИТЬСЯ У ЖЕНЕВІ міжнародна конференція роззброєння, але все ще не відомо, чи СССР погоджується на зревідований американський текст договору проти поширення атомової зброї, достосований дещо до вимог і застережень союзників Америки, головно Західньої Німеччини, Італії і Японії,

БЛИЗЬКО 500 УКРАЇНЦІВ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У ВЕЛИКІЙ АНТИКОМУНІСТИЧНІЙ ДЕМОНСТРАЦІЇ В НЮ ЙОРКУ

Один із фрагментів багатосоттисячної паради, яка відбулася в суботу 13-го травня ц.р. в Ню Йорку для заманіфестування всенародної підтримки для американських вояків, що обороняють свободу Південного В'єтнаму.

Ню Йорк. У суботу 13-го травня у велетенській маніфестації по 5-ій Авеню в Ню Йорку, на підтримку американських Збройних Сил у В'єтнамі та взагалі боротьби проти комунізму, взяло участь приблизно пів тисячі українців. Українська колона займала майже три бльоки. У ній взяли участь українські комбатантські організації, представники УККА, масове членство ООЧСУ, Об'єднання Жінок ООЧСУ, яких 140 уніформованих членів СУМА, представники ТУСМ, СУПВ, ПАБНА, АБН з 12 членами від різних народів, у національних строях, представники Пласту і ОДУМ — без уніформ, представники Гетьманської Організації, Група Упівців, група жінок СУА, Жіночої Харитативної Організації ім. О. Басараб, СВУ, частина членства якого ішли в організації „Американці за звільнення поневолених націй" та ін. (Можливо, що перелік не повний). Окрасою української колони, яка несла багато транспарентів на підтримку наших вояків у В'єтнамі та за звільнення України і на чолі якої несли великий напис „Україна" п. О. Стецька і п-ні М. Подоляк, були як стрункі колони сумівців, так і прегарна оркестра школи св. Юра, у складі в понад 60 уніформованих членів. Із шкільними дітьми прибув Всч. о. Григорій Міляр, оркестрою диригував Степан Атаманчук. Українську колону оплескували майже без перерви впродовж усього довгого походу, лунали вигуки: „Браво, українці!", „Підтримуйте нас — ми вас підтримаємо!", „Хай живе вільна Україна!", на що наша колона відповідала помахом рук, а сумівки в українській ноші — повітряними поцілунками. Демонстрація розпочалась о 12 г. дня, українська колона вирушила о 3-ій а вся парада тривала до 8 г. 45 хв. вечора, з участю сотень тисяч студентів, робітництва з різних профспілок, молоді із шкіл, ветеранів, домашніх робітниць, різних правих організацій та організацій центру, Демократичних і Республіканських Клюбів з Ню Йорку і околиць, кількох великих груп негрів, у тому й вояків, між якими деякі несли написи, що вони щойно з фронту у В'єтнамі, і їх особливо гаряче оплескували, як і пораненого у В'єтнамі та нагородженого медалею „Пирпл Гарт" вояка в уніформі Юрія С. Голіята в українській колоні, — він, без огляду на біль у нозі від рани, пройшов довгий шлях разом із своїми друзями. З національних груп, що взяли участь у маніфестації, виділялись великі польська, німецька, балтійських країн, кубинська — з відділом вояків, які бились у Свинській Затоці за вільну Кубу.

З нагоди маніфестації роздано сотні тисяч листівок антикомуністичного змісту. Збирали підписи, щоб поставити великий американський прапор там, де його спалили на попередній демонстрації, в тому Бриґади Пітера Фічера, Американців за звільнення поневолених націй та ін. У поході взяли участь також визначні актори театру і кіна. Демонстранти несли під великим зоряним прапором напис: „Спробуй — спали!", на багатьох написах було сказано: „Забирайтесь геть, кому не подобається Америка!" Найбільше транспарентів були скеровані проти комунізму, і їх вітали вигуками та помахом маленьких американських прапорців стотисячні маси глядачів з трибун, з пішоходів та з вікон сусідніх будинків. З цього походу українська колона побачила, якою великою симпатією користується поневолений український народ у найширших прошарках американського народу. У перших лавах нашої колони ішов, між іншими видатними діячами, головний предсідник УНСоюзу Йосип Лисогір. Маршалом української колони був адв. Володимир Стек, полковник Американської Авіяції.

Цю патріотичну маніфестацію заініціював капітан пожежної сторожі Реймонд В. Гіммлер, який недавно бачив, як противники війни у В'єтнамі демонстрували по вулицях Ню Йорку. Маніфестація була гідною відповіддю тим, які виступають проти того, щоб американські вояки боронили волі в Південному В'єтнамі. По П'ятій Авеню маршували вісім і півгодини представники робітництва, патріотичні організації, релігійні товариства, ветерани закордонних воєн, представники поліції та делеґації з сусідніх місцевостей Нюйоркської Метрополії. Демонстрацію відбирали Кардинал Френсіс Спеллман, сенатор республіканець Джекоб К. Джевітс, голова Міської Ради Френк О'Коннор, стейтовий головний прокуратор Луїс Лефковіц, міський контролер Маріо Прокачіно і колишній посадник Ню Йорку демо-

(Закінчення на стор. 8-ій)

Комуністичний Китай погрожує інтервенцією у В'єтнамській війні

Шикаґо. — "Chicago Daily News" проголосило першу частину інтерв'ю, що його мав натуралізований американський громадянин Саймон Маллі, кореспондент паризького журналу „Жен Афрік" з прем'єром Комуністичного Китаю Чу Ен-лаєм. Цей останній потвердив, що Комуністичний Китай готов „в кожній хвилині" вислати в допомогу Північному В'єтнамові „непроглядні маси" китайських вояків, якщо північно - в'єтнамський уряд звернувся би до Пейпінґу з просьбою дати йому таку допомогу збройною силою. Водночас, Чу Ен-лай назвав дві причини, задля яких Комуністичний Китай сам встрянув би у В'єтнамську війну: коли б американські війська вступили на територію Північного В'єтнаму і загрозили Китаєві і якщо Північний В'єтнам „продав би мир", себто прийняв американські умови. В тому інтерв'ю деякі точки неясні, бо не відомо, чи Китай вважав би за необхідне інтервеніювати внаслідку взагалі вмаршу американців на територію Північного В'єтнаму, чи щойно тоді, коли б американці „наблизилися" до кордонів Китаю і „наша (китайська) безпека була б загрожена". Речник Державного Департаменту заявив, що в тій заяві Чу Ен-лая нема нічого нового, хіба застереження щодо умов замирення у В'єтнамі й заява, що Комуністични Китай „рішений не допустити до перемоги американців".

Л. Кузьма переобраний на Ґолову Об'єднання Мистців Українців в Америці

Ню Йорк. — В суботу 13-го травня відбулись у власній домівці в Літературно-мистецькому Клюбі в Ню Йорку Загальні Збори Об'єднання мистців українців в Америці у приявності 29 членів. Головував на Зборах інж. І. Жуковський, його заступником був Р. Пачовський, секретарювали Б. Василишин і Б. Титла. Звіти склали голова Л. Кузьма, секретар Б. Василишин, скарбник І. Паливода та голова Нюйоркського Відділу М. Черешньовський. Борис Ржепецький склав привіт від ЛМКлюбу, запевнивши Об'єднанню дальшу тривку співпрацю і підтримку збоку Клюбу. У дискусії заторкнено справу престижу Об'єднання в громадянстві і способи його підвищення, справу видавання власного журналу, обміну каталогів з різними музеями, домівки і т п. До Нової Управи обрані одноголосно: Л. Кузьма — голова, Д. Горняткевич — 1-ий заступник голови, П. Меґик — 2-ий заступник голови, Б. Василишин — секретар, О. Кононенко — 2-ий секретар, І. Паливода — скарбник та члени Управи М. Неділко, Р. Пачовський і Я. Вижницький. До Управи кооптовано ще Б. Титлу і Розу Шуль. Склад жюрі: М. Осінчук, А. Малюца, Д. Горняткевич, В. Ласовський і П. Меґик, — заступники — Л. Кузьма, П. Андрусів. Контрольна Комісія: П. Андрусів, В. Ласовський і І. Жуковський, заступники — А. Малюца і П. Капшученко. Товариський Суд: М. Осінчук, А. Малюца, М. Черешньовський; заступники — І Паливода і М. Неділко.

„Тризуб" здобув почесний вислід 0:1 із „Данді" з Шотляндії

Філядельфія, 14-го травня. — Футбольна дружина „Тризуба" здобула почесний вислід 0:1 у міжнародних змаганнях із шотляндською дружиною „Данді", яка відбуває турне по ЗДА і Канаді. В минулонедільних змаганнях футболісти „Тризуба" були рівнорядними суперниками в грі в полі, але шотляндці мали кращих стрільців. В першій півгрі пописався на воротах „Тризуба" Володимир Тарнавський, виловлюючи ряд небезпечних стрілів. Після перерви перших п'ятнадцять хвилин „Тризуб" мав перевагу і саме при кінці цього періоду, на 67-ій хвилині, дружина „Данді" здобула одинокі ворота зустрічі зі стрілу МекЛіна. Зливний дощ на годину перед змаганнями, а після цього менший дощ впродовж змагань, не лише перешкодив грі, але й був причиною того, що на змагання прибуло лише 1,500 глядачів. Поразку „Тризуба" з сильною шотляндською дружиною лише одними воротами треба вважати дуже добрим осягом у цих престижевих міжнародних змаганнях.

„Україна", Торонто і „Довбуш", Ню Гейвен здобули першість УСЦАК у відбиванці

Союзівка, 13-го травня. — У відбиванковому турнірі Української Спортової Централі Америки і Канади першість Централі в конкуренції чоловіків здобула дружина „України" з Торонта, а в конкуренції жінок дружина „Довбуша" з Ню Гейвену, Конн. Переможці цих українських першостей Америки і Канади одержали чаші та грамоти УСЦАК. Відбиванкарі „України" з Торонта перемогли дружину Української Централі, яка грала поза конкурсом, з рахунком 2:0, та закінчила нерішеною 1:1 зустріч із дружиною Пласту з Ню Йорку. На шляху по чемпіонат жінок „Довбуш" переміг дружину „Чорноморської Січі" 15:7 і 15:12. Цими змаганнями проводив д-р Михайло Снігурович, голова УСЦАК і ланковий відбиванки СУА-СТ-Схід, інж. Богдан Гайдучок, як головний суддя, та інж. Адріян Лапичак, як суддя. Як найкращих змагунів турніру вибрані: серед жінок Зірка Снігурович — капітан „Довбуша", а серед чоловіків Олександер Попович — змагун Пласту з Ню Йорку. Після змагань відбулося в їдальні „Союзівки" прийняття, на якому вручено дружинам та змагунам нагороди. Участь в цьому

(Закінчення на стор. 7-ій)

ЮВІЛЕЙНІ СВЯТКУВАННЯ В ЧЕСТЬ ІВ. ФРАНКА ЗАВЕРШЕНО ВЕЛИЧАВИМ КОНЦЕРТОМ В КАРНЕҐІ ГОЛ

Ню Йорк. — Величавий концерт в честь Івана Франка, що відбувся тут в неділю, 14-го травня в репрезентативній і майже заповненій великій залі Карнеґі Гол, можна в кожному відношенні, включно з мистецьким, вважати за кульмінацію ювілейних святкувань для вшанування Великого Каменяра, що почалися та відбувалися впродовж минулого року. Виступи хору „Думка" в повному складі та оперової співачки Марти Кокольської в супроводі симфонічної оркестри, читання поеми „Похорон" у виконанні артистів „Нового театру" та святочна промова проф. д-ра Матвія Стахова склалися на програму цього великого концерту, що почався о год. 2-ій пополудні. Концерт започатковано відіграванням американського і українського національних гимнів у фортепіяновому виконанні проф. О. Омельського, при чому український гимн підхопила і співала публіка на залі. Д-р Стахів у своєму слові говорив про універсальність Івана Франка, його вплив на розвиток української думки та пошану до нього. Поему „Похорон" читали - рецитували артисти С. Новицький, І. Шуган та В. Лисняк. Хор „Думка" в супроводі симфонічної оркестри виконав композиції до слів Івана Франка: М. Лисенка „Вічний революціонер", М. Лисенка „Ой що в полі за димове", К. Стеценка „Єднаймося" із сопрановим сольом Марти Кокольської, Ст. Людкевича „Каменярі" та, на закінчення, Д. Січинського „Не пора". Хором і оркестрою диригував проф. Ол. Берник. Оперова співачка Марта Кокольська виконала в супроводі оркестри композиції до слів Івана Франка: Ф. Надененка „Чого являєшся мені у сні" та Ігора Соневицького „Нехай і так" і „Знов прийде час". Усі твори, за винятком „Каменярі", оркестрував проф. Берник, а пісні „Нехай і так" та „Знов прийде час" були скомпоновані І. Соневицьким із спеціяльним призначенням на цей концерт. На початку концерту адв. Іван Флис, голова Ділового Комітету для підготови й переведення цих ювілейних святкувань, окремо привітав приявного на залі стемфордського Владику, Преосв. Йосифа Шмондюка, якому публіка довго аплодувала. Довгими й ентузіястичними аплявзами приймали приявні мистецьке виконання кожної точки в програмі. Як згадано, велика і репрезентативна концертова заля була заповнена, за винятком бальконів, що були зайняті тільки частинно. Впорядники Карнеґі Гол інформували, що стільки приявних рідко коли буває навіть на найбільших концертах у цій залі, яка має 2 800 місць.

Д-р А. Фіґоль закликає ставити „патрію" понад „партію"

Ню Йорк. — Новообраний голова Виконного Органу Української Національної Ради, д-р Атанас Фіґоль, який 10-го травня ц.р. прибув на відвідини до ЗДА, зараз наступного дня відвідав Представництво Державного Центру УНР в Америці і перевів там нараду з поширеною президією Представництва, з її головою Іваном М. Крамаренком у проводі. В суботу 13-го травня в домівці того Представництва відбулася перед полуднем нарада скликана за ініціятивою Представництва і Координаційного Комітету партій і організацій, що входять в систему Державного Центру; Координаційний Комітет існує від часу т. званої державної наради, що відбулась під час перебування в Ню Йорку попереднього голови Виконного Органу і тепер Президента УНР Миколи Лівицького, 13 лютого 1965 р. На суботнішній 3-годинній нараді з участю віце-президента УНР в екзилі проф. Миколи Степаненка головував голова Координаційного Комітету д-р Городиський, а відкрив і закрив нараду І. Крамаренко. Приявними були представники більшости партій, що входять в склад УНРади та деякі безпартійні: п.п. Бакум, проф. Драбатий, інж. Гудзовський, д-р Борковський, ред. Ільницький, п. Гаєвський, ред. Кедрин, д-р Ничка, дир. Шепарович, полк. Самойлів, проф. Паливода, д-р Ріпецький, д-р Михайлів. Д-р А. Фіґоль з'ясував різні моменти з останньої сесії УНРади, свої пляни й початкові трудноці у праці. О год. 3-ій того самого дня відбулася у залі Літературно-Мистецького Клюбу перша зустріч д--ра Атанаса Фіґоля з ширшою громадою. Приявних було к. 60 запрошених осіб. Головував п. І. Крамаренко, який до Президії запросив „задля зв'язку сучасного з минулим" — полк. Кедровського, інж. Туркала й дир. Шепаровича. Віце-президент проф. М. Степаненко виголосив коротку промову про традиційні напрямні Державного Центру УНР за кордоном, затверджені всіма членами УНРа-

(Закінчення на стор. 7-ій)

Наукове Товариство ім. Шевченка вшанувало своїх меценатів

Ню Йорк. — Минулої суботи, 13-го травня 1967 Управа Наукового Т-ва ім. Шевченка в ЗДА влаштувала в авдиторії Українського Інституту Америки свою конференцію - зустріч з добродіями і меценатами НТШ. Конференцію відкрив і нею проводив член Управи НТШ — проф. д-р Матвій Стахів. Доповідь про завдання НТШ, його заслуги для українського народу на полі науки та його досягнення зокрема в останніх двадцяти роках, тобто від часу відновлення діяльности зліквідованого большевиками НТШ, виголосив президент НТШ проф. д-р Роман Смаль-Стоцький, згадуючи по імені всі українські організації і всіх громадян, що своєю моральною і матеріяльною пожертвою допомагають НТШ виконувати й надалі поза межами батьківщини його основні завдання супроти поневоленого українського народу. Після конференції відбулася спільна вечеря, під час якої склали привіти для НТШ: від „Провидіння" — дир. М. Клецор, від УККА — мґр. І. Базарко, від Об'єднаного Комітету — адвокат Р. Гуглевич та від усіх присутніх — д-р В. Лотоцький де Веліґост. Письмові привіти відчитав директор канцелярії НТШ — інж. Роман Кобринський. Проф. д-р О. Андрушків пригадав, що за 6 років будемо відзначати 100-річчя НТШ, діяльність якого позначена двома видатними послідовниками Тараса Шевченка — Іваном Франком і Михайлом Грушевським. УНСоюз репрезентували на цій зустрічі головний предсідник Йосип Лисогір і головний секретар д-р Ярослав Падох, дійсний член НТШ,

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Мариво 3-ої світової війни

День-по-дні два совєтські воєнні кораблі „випадково" наїхали на американський нищильник під час вправ американської фльоти недалеко берегів Японії. З китайських кораблів стріляли на американські літаки, що летіли над північнов'єтнамським портом Гайфонґом. Над самою демаркаційною лінією, що розмежовує Північний В'єтнам від Південного, збудовано станиці з совєтськими ракетами і, напевно, з совєтською залогою. З американського боку, після трьох років дбайливого վиминання північнов'єтнамських летовищ, летунство дістало нарешті дозвіл з Вашинґтону бомбардувати бодай деякі з них.

Політична, як і воєнна ситуація щораз загострюється. Число американських вояків, убитих у В'єтнамській війні, наблизилось до 10.000. У порівнянні з щорічною „квотою" 50.000 убитих на американських шляхах це ще невисока цифра ,але все ж із сотнями тисяч поранених та грошовими видатками, які йдуть уже в більйони, це не абиякий тягар. Атмосферу загострює барабанний вогонь комуністичної пропаґанди.

Генеральний секретар Об'єднаних Націй говорить правду, що кожну велику війну попереджає довший період щораз більшого напруження і що обидві світові війни зродилися з розмірно малих і маловажних конфліктів: адже безпосередньою причиною першої світової війни була трагедія в Сараєво й відкинення Сербією ультиматуму Австро - Угорщини, а друга світова війна вибухла нібито внаслідок німецько - польського конфлікту в зв'язку з Ґданськом. У Тант мав рацію також, заявляючи, що коли Північний В'єтнам залежить в цілості від допомоги з Пейпінґу і Москви, а ЗДА мають невичерпний воєнний потенціял, то „курс В'єтнамської війни прямує до конфлікту з Пейпінґом", який має все ще зобов'язуючий пакт взаємної допомоги з Москвою.

Тому „мала" війна у В'єтнамі одного дня може стати великою. Між так званими неписаними законами історії є закон, що в напруженій ситуації завжди мусять траплятися — несподіванки. Міжнародна ситуація від часу останньої війни була завжди ненормальною, а „визвольна війна", розпочата комуністами у В'єтнамі, ще більше ту ситуацію напружила й ускладнила. „Ідеологічний" конфлікт Москви з Пейпінґом і незгода в міжнародній комуністичній сім'ї продиктували Москві продовжувати фікцію совєтсько - американського співіснування. Америка, маючи важкий клопіт з В'єтнамом і послаблений внаслідок політики де Ґолля Атлантійський Союз (НАТО), поквапно прийняла співіснувальні жести Москви за вияв бажання зберегти тривкий мир у світі. Виходячи з такого засновку, з віри у щирість і добру волю Москви, американський Уряд наполіг на Сенат, щоб той ратифікував консулярний договір з СССР, підписав з Москвою договір про виключення космічного простору з перегонів у збросні, звільнив від заборони вивозу до СССР різних товарів, важливих для совєтського воєнного промислу, і вживає всіх заходів, щоб довести до підписання з Совєтами договору проти поширення атомової зброї — всупереч опозиції цілого ряду союзників.

Але Москва, присипляючи чуйність Америки, посилає воєнні достави Північному В'єтнамові. Не вважаючи на спір Москви з Пейпінґом, таки дійшло між ними до порозуміння в справі совєтських транспортів зброї до Північного В'єтнаму через китайську територію. Брежнєв і Косиґін раз - у - раз закликають Пейпінґ і всіх комуністів у світі єдиним фронтом виступати проти американських „аґресорів" у В'єтнамі. Водночас Москва проявляє посилену діяльність на Середньому Сході й на африканському терені. Косиґін „домагається" відкликання американської Шостої фльоти з Середземного моря і з допомогою єгипетського президента Насcера хоче здійснити мрію Москви — мати доступ до Перської затоки. А Кубу перетворює на могутню комуністичну фортецю.

Історія не повторюється в точності, але часто творить близькі паралелі. Мимохіть пригадується, що Вудро Вільсон ішов до виборів під гаслом миру і те саме робив Френклін Д. Рузвелт. І в тому самому напрямку розвиток подій штовхає Линдона Джансона. Всяко можна думати про У Танта. Але він не говорив би без підстав перед 150 журналістами про реальну можливість 3-ої світової війни. І тут сам собою насувається журливий запит: чи українці у вільному світі думають про це?! Чи вони приготовані на таку можливість? Чи не повториться трагедія з останньої світової війни, коли українці не мали правдивого уявлення про гітлерівські пляни, були політично розпорошеними і цілком неприготованими. Мариво 3-ої світової війни повинно зліквідувати всі наші внутрішні суперечки і поставити проблему нашої підготови на найвище місце.

Омелян Пріцак

ОРГАНІЗАЦІЯ І ЗАВДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ В ЗДА*

(1)

Наука — не самозрозуміла річ, як повітря, вода, вогонь. Її, як такої, не існує в природі. Вона належить до сфери, що її окреслюють терміном культура. Слово ж культура означає досконалення світу довкола нас і світу у нас самих, творення й плекання цінностей духового і матеріяльного характеру, у протиставленні до природи, тобто тих первісних чинників, що існують і виростають без втручання людини. Наука займає в системі культури основне значення, як її теоретична база, сума досвіду та джерело надхнення.

Науку можна поділити на дві сфери — теоретичну і практичну. На початку всякого культурного життя єдина наука, що її відносно примітивне громадянство здатне сприймати — це практична сфера науки. Але практична наука, наприклад, пропаґанда, популяризація, енциклопедична праця скоро виживається і без допливу нових сил від теоретичної науки — вироджується. Подібно, як модерна фабрика не може постати спонтанно, а за точним пляном, після вивчення взаємовідносин всіх факторів, що входять у гру, так і наука — маю тут на увазі науку „пар екселянс", тобто теоретичну науку—потребує точного і серйозного плянування. Попередник фабрики — кустарна самобутна промисловість — у модерному світі не має ані бази, ані рації існування, крім музейної вартости. Але в українському житті поза межами України відносно науки ми все ще у стадії кустарної продукції. Дана ситуація — очевидно, результат розвитку (або краще застою), типова для нашого культурного процесу.

Українська наука і еміґрація

Більшість наших еміґрантів, що прибули до ЗДА перед другою світової війною і після неї — це вихідці з Галичини. Галичани дуже горді з осягів в ділянці української науки і культури в часи, коли (від 80-их рр. XIX ст. до 1918 р.) Галичина була П'ємонтом України. Але при тому ми, галичани — я також належу до тої підnaції — забуваємо, що П'ємонт постав у Галичині не тому ,що галичани найбільш передова і талановита частина української нації, а тільки тому, що найкращі сини і доньки України з усіх українських земель використали цей кусок української території, де була відносна політична свобода для творення культурних цінностей. Наукове Товариство ім. Шевченка (символ срібної доби української культури, 1894-1914) заснували не галичани ,а культурні діячі, поміщики і фабриканти із середніх та східніх земель: Олександер Кониський, Єлисавета Милорадович - Скоропадська, Михайло Жученко, Василь Симиренко та інші. А згадана вище срібна доба української культури — це часи, коли головою НТШ був не - галичанин Михайло Грушевський.

Коли всеукраїнські творчі сили сконцентрувалися у заснованій у 1918 р. гетьманом Павлом Скоропадським Всеукраїнській Академії Наук в Києві і почалася золота доба української культури (до 1930 р.).

З другого боку, науково-культурне життя в Галичині під польським пресом дещо занепадає і стає частинно провінційним. Деякий економічний ріст Галичини у пізніх 20-их і 30-их роках нашого сторіччя не приніс бажаної поправи ситуації. А серед провідників українського життя в Західній Україні назагал також не було зрозуміння для потреб української науки. Вони недостатньо цікавилися плянуванням наукового доросту. Зрештою, польська високошкільна політика й не допускала нашої молоді до університетів у належній кількості.

Коли науковими силами першої еміґрації до Середньої Европи (Чехо - Словаччина, Німеччина, Польща) вдалося створити українські високі школи та два українські наукові інститути (Берлін, Варшава), що хоч поза коротким початковим періодом, через ворожі сили не змогли собі здобути належної бази, то дані інституції таки залишили свій слід не тільки в практичній популяризаторській, педагогічній і пропаґандивній сфері, але теж і в історії української науки взагалі. Тут не можна не згадати таких визначних імен, як Крип'якевич, Кордуба, Томашівський, Кузеля, Щербаківський, Дорошенко, Рудницький, Возняк та й два Колесси, котрі у крайньо несприятливих умовинах таки працювали для української науки.

Після другої світової війни ситуація української науки видимо погіршилася. Ветерани української науки поволі, один за одним, відходили, а нових адептів було обмаль. Їх можна порахувати на пальцях рук. Джерела української науки висихають. Тут помстилися 20-ті й 30-ті роки невідрадних обставин і браку в припливі молодих українських наукових сил. Кожна нова станція з Краю до ЗДА під час і по другій світовій війні принесла нове збіднення науки. Критерії професії науковця затираються. Місце науковців частинно перебирають здеклясовані вчені. Замість сміливого пориву й контакту зі світом — зокрема з науковим чужинецьким світом — щораз сильніше втискається ізоляція. Замість боротьби за нові наукові обрії — боротьба за нереальні, фантастичні титули. Замість плекання доросту — гіпертрофія організації ,так що не раз одна особа головувала в трьох взаємноворожих установах, які в свою чергу були тільки деяким перегрупованням тих самих одиниць.

Проблема деклясованого вченого

Мені дуже прикро це згадувати, але, заторкуючи проблеми української науки, неможливо обминути цього явища. Я навіть мушу ще трохи спинитися над явищем, що я його окреслюю словами деклясований вчений. У дану категорію я враховую людей, що у своїй молодості мали деяке відношення до науки, до університету, часами навіть здобули маґістерський титул у Львові або докторський титул в УВУ, дехто з них працював асистентом, деякі навіть були доцентами, деякі мали талант, дехто опублікував навіть цінні твори, — але опісля десятками років вони були поза межами науково-дослідної праці, заробляючи на хліб насущний фізичною або бюровою працею.

Я особисто ставлюся зі співчуттям до цих жертв обставин, що в ім'я Лесиного „контра спем сперо" не хотіли примиритися зі страшною для них дійсністю і не раз після тяжкої заробіткової праці, не маючи змоги вести систематично досліду — творять собі ілюзію наукової праці. Але, на нещастя, велике число із них затратили у боротьбі проти дійсности мірила і критерії дійсности.

Це трагічно із двох причин.. Поперше, таким чином вільна українська наука у своїх і чужих ідентифікується з провінціялізмом й обмеженістю. А це ж і є остаточна ціль деяких наших сусідів звести українську культуру, науку, а заразом і українську справу на провінціяльні рейки.

Подруге, така „вільна" українська наука відпихає від себе молоді творчі сили країни нашого поселення, а навіть приспішує процес денаціоналізації. Не можна ж прикладати два різні мірила до своєї і чужої науки. Я вже залишаю на боці представників другої або третьої ґенерації, але наші діти, народжені в Европі, а виховані в американських школах, заходять у трагічний конфлікт, коли йдеться про проблеми нашого минулого і нашої культури. Дуже часто дані, що їх вони дістають від українського наукового світу, для них з методологічного і мериторичного погляду несприйнятливі, викликають комплекс легковаження всього українського та їх відхід від української спільноти.

Отже, якість української науки — це життьова справа української спільноти. Якість науки залежить від їякости її носіїв — науковців. Тому основне завдання української спільноти — виростити високовартісних науковців, зміну поколінню, що відійшло або відходить. Щоб, знову ж, виростити науковців, треба мати наукову політику. Політика — це мистецтво можливого. Отже, треба призадуматися на тим, що можливе українська спільнота може створити для своєї науки.

(Продовження буде)

* Доповідь, виголошена 7-го травня 1967 р. на першому засіданні Наукової Ради Фонду Катедри Українознавства (ФКУ) в Ню Йорку, Н. Й.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ

НА ТЕМИ ДНЯ

За українізацію репертуару

З найбільшою приємністю кожен з українських батьків довідується про нові й нові успіхи наших дітей і молоді, які навчаються в рямцях Українського Музичного Інституту. На виступи, концерти, річні і піврічні музичні звіти приходять не лише батьки студентів УМІ, а й багато інших громадян, а наша преса присвячує таким виступам багато уваги. І не дивниця: музична культура є частиною загальної культури людини, і чим вона вища, тим ціннішою стає людська одиниця.

Однак, доводиться звернути увагу на те, що в деяких відділах УМІ в ЗДА не все гаразд з музичним репертуаром, який під наглядом учителів вивчають і потім прилюдно виконують українські діти й молодь. Тоді, як у більшості відділів УМІ в репертуарі є і Шопен, і Гайдн, і Бетговен, і Барток, а — одночасно — і Лисенко, і Ревуцький, і Рудницький, і Фоменко, — в деяких, хоч і як їх небагато, з невідомих причин діти виконують на прилюдних концертах майже виключно твори закордонних композиторів.

Ми розуміємо, що є певна навчальна програма, є світові композитори - клясики, є твори чужих композиторів, що їх конче мусить вивчити дитина. Але ми розуміємо також, що Український Музичний Інститут — це не просто собі музичний Інститут, а Український, в якому наші діти й молодь, опановуючи техніку гри на фортепіяні, на віолончелі чи скрипці, пізнають також українську музику, твори наших кращих композиторів, дещо з історії української музики.

Коротко: прикметник український в назві цієї заслуженої нашої інституції є цілковито на місці, і добре було б, щоб і в тих нечисленних відділах УМІ, де його місце захитане — викладачі звернули увагу на українську частину репертуару.

КОНҐРЕСМЕН СЕЛЛЕР ПРО КАНДИДАТУРУ РОМНІ НА ПРЕЗИДЕНТА

Ню Йорк. — Голова Палатної Правничої Комісії конґресмен демократ із Ню Йорку Еманюел Селлер, виступаючи на телевізійній стації NBC, висловив сумнів, чи мишиґенський губернатор республіканець Джордж Ромні має право бути президентом ЗДА, бо він вродився поза межами цієї країни. На думку цього конґресмена самі республіканці повинні наіменувати окрему Комісію, яка вирішила б заздалегідь цю справу, щоб пізніше не було непорозумінь. Справа в тому, що губернатор Ромні народився в Мехіко, а Конституція ЗДА вимага, щоб президентом міг бути тільки той, що народився в ЗДА. Численні правники вже давніше заявляли, що Ромні має право бути президентом цієї країни, бо ж його батьки були громадянами ЗДА.

Леся Лисак

ПАЖІ З НОВІТНЬОГО ЗАМКУ

Чи вам часом не хочеться відірватися на хвилинку від тверезо - реальної дійсности і побачити - відчути у довкіллі щось... романтичне? Чи вам часом не надокучає стандартність модернізації і не стає трохи тужно за... дрібкою мрійливости? Ні, ні, цим разом це не буде поворот у країну споминів — цим разом ваші очі дивитимуться на сучасність.

Ви, мабуть, не повірили б, де вас торкнеться подих одного і другого відчуття. Не в театрі і не в музеї. Навіть не за містом, де поля, гори й ліси. Це таки в місті. В самому його центрі. Ви не повірили б, що велика крамниця, яку звуть „департаментовою", може нагадувати вам у дечому старовинний замок!

Слушно, крамниця існує на те, щоб там продавали й купували. Але це зовсім не означає, що вона дихає тільки комерційним віддихом. Комерційність — це одна справа, життя людей у крамниці — зовсім інша. Життя людей замикається стінами, брамами й поверхами крамниці так, як колись замикалося звідним мостом, залами й мурами замку. Вам може видасться, що воно нецікаве й беззмістовне? О, ні, навпаки — воно інтересне й різноманітне. Про кожний день можна було б написати не одну розповідь.

Розповідь про „президента" крамниці нагадувала б вам розповідь про володаря замку на високій горі. Розповідь про обох „володарів" була б про накази і про рішучість, про вольовість і впевненість, про престиж і льояльність.

Розповідь про жінок, яких звуть „сейлзледі", нагадувала б вам привітливі усмішки лицарських дам із замку на горі. Ґраціозний крок, дбайливо підібрані слова, виплеканий рух руки... „Пані, що продає" у великій крамниці, мріє надати собі привабливости та достойности. В неї і ввічливість, і своєрідна впевненість. Вона почуває себе дамою.

Ось з її рукава висунулася хусточка і впала на килим. Вона не схиляється по неї, бо хусточку підносить і подає їй молодий хлопець. Вона дякує йому усмішкою і легким кивком голови. Цей хлопець — це новітній паж. Він працює у крамниці. Він помагає „пані, що продає". Шкода тільки, що йому не дали романтичної назви: в англійській мові його звуть дуже прозаїчно „стакбой".

Але чи справа у назві? Ви гляньте на нього. На ньому — зелена курточка, бо зелений колір — це колір крамниці. Старовинні замки мали також свої кольори на прапорах — пригадуєте?

Новітній паж хотів би мати довге волосся, як його попередники, але крамниця має свої суворі правила. Довге волосся мають тепер „бітники" — у крамниці мусять бути „джентлмени". Новітній паж мусить виглядати й поводитися бездоганно, бо його увесь час бачить найважливіша особа у крамниці — покупець! Так, покупець — це „персона ґрата". Для нього все робиться, і він завжди має рацію. Покупець не хоче бачити нічого, що псувало б йому настрій.

Новітній паж у крамниці — це ніякий бідолаха, який не має що із собою зробити. Він ходить до школи і має широкі пляни. Він працює у крамниці тому, що йому треба грошей. Звичайно, на шкільну оплату або на особисті видатки. Так, він може бути й студентом університету... Тому в нього такі гарні манери, і тому він уміє так інтеліґентно повести розмову.

Той, що до вас так привітно усміхається, — це Роберт. Він недавно закінчив середню школу, і йому ще трудно вирішити, чим він хоче бути, але... але він дуже добре грає на фортепіяні. Він страшенно любить музику. Можливо, за кілька років, на якомусь концерті, хтось скаже: „Пригадуєте собі його? Таж він працював у нашій крамниці!"

Той другий, що ось запаковує дорогу кришталеву посудину — це Кірк. Коли він не пакує — він пише поезії. Дивно — не примітивні і не аматорські поезії. Їх друкують, і їх варто прочитати. Чому ж в такому разі він працює у крамниці? Трудно — десь треба заробити на дальші студії літератури...

Цього задуманого, з розумним поглядом очей пажа звуть Джеком. Його батько є власник підприємства. Джек є „стакбоєм" у крамниці. Джек вчиться вечорами у високій торговельній школі. Його батько хоче, щоб він пізнав торговельну ділянку не в теорії, а в практиці. Щоб навчився працювати. Щоб не думав, що щось приходить без труду. Джек не бунтується, бо його батько починав так само, з найнижчого ступня.

В очах Сема багато сердечности. Його можна було б назвати сентиментальним. Він таки справжній паж і відгадує думки своїх „дам", ще поки вони їх висловлять! Він обожнює ту, яка керує цим відділом крамниці. Коли вона до нього говорить, він ввесь обертається в увагу. Він хилить голову рухом відданого, вірного пажа. Але Сема покликали до військової служби. На цілих три роки до „марінс". Відходячи він сказав: „За три роки я до вас повернусь".

За три роки Сем буде зрілим чоловіком і знайде собі куди кращу працю. Але, відходячи, він думав так само, як колись думали молоденькі ,наївні пажі...

І все таки — де тут романтика? — запитаєте. Вона — в їхніх мріях. З пажів виростали колись лицарі. З них виростуть вартісні люди. І можна піти в заклад, що котрийсь із них таки стане „володарем" - керівником великої крамниці, де, поруч реальности, снуються романтичні тіні...

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Ольга Приходько

ПРАДІД ІЛІЯ

РОДИННА ХРОНІКА З ЖИТТЯ ПОДІЛЬСЬКОГО ДУХІВНИЦТВА МИНУЛОГО СТОЛІТТЯ

Частина друга.

ПРІСЯ

(10)

А Пріся тішилася по-своєму. Її втіха складалася в значній мірі з пихи. Така красуня — її дочка, таке вбрання — її праця.

При цій нагоді шили сукню й для молодшої доньки, Наталі, що була на два роки молодша від Жені,але виглядала значно молодшою. Женя передчасно розвинулась і своєю високою, стрункою постаттю справляла враження майже дорослої панни.

Пріся одягала своїх дочок однаково, як то годилося за старим звичаєм, але на цей раз то було неможливе. Отже, Наталі шили скромніше вбрання. Взагалі стояло питання, чи має вона їхати на баль, бо була ще дуже малою, щоб танцювати з дорослими. Але Женя дуже хотіла, щоб і сестра була з нею, і о. Василь не хотів розлучати своїх дівчаток в такий урочистий день, та й Прісі хотілось попишатись доньками, бо й та друга була також дуже гарненька.

Поруч з пишною, золотистою головкою Жені, чорні блискучі льокони Наталі робили особливо ефектовне враження, її глибокі сині очі дивилися розумно та мрійно. Тонкі чорні брови, високе чоло, клясичні риси та ніжний колір обличчя доповнювали її красу. Але ця краса блідла поруч з променистою, чарівною красою Жені.

Баль рішили влаштувати в м'ясниці, на запусти.

В ті старі часи люди були побожні, строго додержувалися церковних правил, постили всі чотири пости: Петрівку — 4 тижні, перед святом св. Петра і Павла, Спасівку в серпні — два тижні, перед першою Пречистою 15-го серпня, Пилипівку в грудні — 5 тижнів, перед Різдвом, але найбільший піст — це був Великий піст. 7 тижнів, перед Великодніми святами. У піст не вільно було їсти ні м'яса, ні набілу, а тільки рослинні страви та рибу. Також не вільно було влаштовувати ніяких забав.

Перед Великим постом були запусти: час забав, танців, великих гостин та всяких розваг. Усі спішили натішитися досхочу, бо як приходив Великий піст, нікому й на думку не спало б не то танцювати, а навіть якусь гостину влаштовувати.

Так Женин баль був призначений на запусти.

У той рік зима була крута, довга. Коли їхали на баль, усе було занесене такими снігами, що ледве дісталися до містечка в свій час.

Щойно дівчатка з о. Василем і Прісею вийшли до гостей, усі погляди, як зачаровані, спинилися на Жені. Звичайно, всі були поінформовані, що вона скінчила польський пансіон, і що це свято улаштовано задля неї. Захоплення Женею було щире, справжнє, бо вона була незвичайним явищем у цій глухій провінції, а її сукня здавалося чимось неймовірним серед суконь інших попівен. Краса — це велика сила, вона впливає на всіх, і тому всі були схвильовані, всі хотіли бути коло Жені і коли не танцювати з нею, то бодай дивитися на неї.

Здавалось би, що інші дівчата, а головно їхні мами мали б заздріти і бути недоброзичливими до Жені, як трапляється в таких випадках. Але якась чарівна сила, що світилася з дівчини, впливала на всіх так, що й жінки дивилися на неї майже побожно. Та що жінки — старі священики і ті зворушено висловлювали перед Прісею та о. Василем свою хвалу та питалися, що вони думають з такою красунею робити. Нема тут їй рівні, казали і кивали старими головами, дивуючись такому диву.

Пані Білинська того ж вечора казала Прісі, що Женю на рік треба відвезти до Кам'янця. Пріся згадала, що в Кам'янці живе її брат,Аристарх, і що може справді вона могла б поїхати з Женею до Кам'янця, але поспішати з цим нема чого, бо Жені всього 14 літ.

Бачачи цей нечуваний успіх, чуючи ці всі речі, Пріся була на вершку щастя.

Але все прекрасне в світі минає так швидко! Минув і цей баль, це загальне захоплення, і по короткому відпочинку настав хмурий ранок. Густо сніжило.

Треба було думати про поворот додому, але пані Білинська не хотіла й чути про від'їзд і задержувала гостей на обід, мовляв, тим часом випогодиться і можна буде спокійно пускатися в дорогу. Дійсно, коло полудня сніг перестав і навіть показалося бліде сонечко. Отже, почали збиратися: позагортали панночок у кожухи, позав'язували теплими хустками, ноги позакривали бараницями, розпрощалися з щирими господарями та й поїхали. Коні добрі, погода ясна, за дві-три години напевно будуть вдома.

Спочатку все було як слід, але згодом зірвався вітрець та й почав носити легенький сніжок туди-сюди. Раптом фурман тривожно оглянувся на пан-отця; йому здавалося, що сани трохи збилися з дороги, бо новий сніг так її засипав, що тяжко було розпізнати, чи їдуть шляхом, чи збочили на поле — усе навкруги рівне, біле, ніякого сліду ніде не видно.

Оглянувся фурман раз, оглянувся другий і бачить, пан-отець уже сам помічає, що воно щось ніби не так. Давно пора, щоб лісок появився з правого боку, а його ніде ані не видно.

— Бери трохи праворуч, — сказав о. Василь, — той лісок мусить там бути. — Взяли праворуч, їдуть, їдуть, а ліска все немає.

— А може той лісок так занесло снігом, що ми його й не помітили, — сказала Пріся, — може не треба було брати праворуч.

Фурман розгубився, узяв наліво, їхали, їхали — і знову ніде нічого не видно, ніяких ознак дороги. А зимовий день короткий, вже й смеркати починає. Пріся перехристилася. — „Певно, нечистий водить" — подумала, але сказати не рішилась..

Отець Василь мовчав, очевидно, молився.

Так вони блудили далеко за північ, аж якимось чудом коні самі знайшли шлях і дотягли санки додому.

Усі перемерзлі, змучені, голодні. Ніколи їм рідна хата не здавалася такою теплою, милою та затишною. Пріся наскоро напоїла дітей липовим чаєм, трохи поїли та й полягали.

Уночі вірна Настя, що виняньчила всіх дітей, почула, що Женя дуже кашляє. Встала, тепліше її прикрила, але зауважила, що ніжки у Жені зовсім зимні. Нагріла в пригаслім жару в печі цеглину, загорнула добре та й поклала дівчині в постіль до ніг.

Рано Пріся пішла по господарству. Вернувшись, побачила Наталю, що стояла в кухні коло вікна якась ніби не своя.

— Що тобі, дитино? А де Женя? — Звикла, що дівчатка завжди нерозлучні.

— Женя нездужає, — відповідала Наталя.

(Далі буде)

ЗА ТРИ РОКИ, У 1969-МУ РОЦІ, ПРИПАДАЄ 75-РІЧЧЯ СТВОРЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ! НАЗУСТРІЧ ЦЬОМУ ЮВІЛЕЄВІ ВЖЕ ПОЧАВСЯ ТРИРІЧНИЙ ПОХІД ДЛЯ ЗБІЛЬШЕННЯ ЧЛЕНСТВА ЦІЄЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЗАМОРСЬКОЇ ТВЕРДИНІ ДО 100,000. СТАВАЙТЕ ДО ПРАЦІ ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ ЦІЄЇ МЕТИ, БО ВОНА ЗАБЕЗПЕЧИТЬ СВІТЛЕ МАЙБУТНЄ УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ І КАНАДІ!

КАНАДІЙСЬКА ТРИБУНА У. Н. СОЮЗУ

Рік XIV ТРАВЕНЬ, 1967 Ч. 6 (131)

Степан Куропась

ЧОМУ КАМПАНІЯ ЗА КАМПАНІЄЮ

Нарікають не раз секретарі союзових відділів, що їм УНСоюз жити не дає. Все кампанія одна за другою, не раз без перерви повний рік. Головна Канцелярія пише листи з печатками або без них, а в тих листах все та сама тема: давайте нових членів. Жаль не раз тих людей, головно тих секретарів, що працюють, що дають нових членів, що не мають суспензи, що на час посилають вкладку, що скликають відділові збори і т. п. А ще більше жаль, як ті добрі секретарі відходять з різних причин, чи то з наказу Божого чи різних людських причин.

Але чи жаль поможе? Чи може головний секретар жалувати секретарів і лишити їх в спокою? Не може, бо він виконує рішення Екзекутиви, а коли так, то Екзекутива винувата! Але вина Екзекутиви оправдана. Головно „вина" т. зв. малої Екзекутиви, що працює в Головній Канцелярії, бо це вона висилає листи і обіжники. Та на те вона там і є, щоби виконувати свої обов'язки. Вона несе відповідальність за зріст організації і не може перестати „бадерувати" секретарів. Люди, що працюють, здоровіші за тих, які перестають працювати. Це вже такий закон природи. Навіть робочі коні мусять стало бути в упряжі, щоденно бодай кілька годин, інакше хворіють, не травлять добре і не спокійні. Отже Головний секретар знає, що як перестане кричати і вимагати, то секретарі й інші організатори готові „відпочити" — зі шкодою для справи.

Тому УНСоюз не може припинити кампанії. Вони добрі і потрібні — клопіт лише в тому, що вони монотонні, завжди такі самі, без огляду на назву! Але як їх зробити іншими, цікавішими?! Всі ми повинні над цим думати, подавати суґестії, бо „що голова — то розум" і спільними силами можемо зробити ті кампанії досконалішими. Нарікання на такі самі листи і їх однаковий зміст — не оправдані. Листи лише пригадують, але не ображають! А зміст? Ніхто не протестує і не нарікає, коли в церкві щороку маємо ті самі проповіді! Інакше не може бути. Відповідно до неділі чуємо притчу про Блудного Сина, Каїна і Авеля, „Заборонене Яблуко. Наперед знаємо, про що в церкві буде мова на Спаса, Різдво, Воскресну Неділю!. І це вже 1000 літ люди слухають і не нарікають, бо така релігія, така віра, що кріпить людей.

Така теж є віра УНСоюзу, незамінна, щороку однакова, і вона вже триває близько 75 років. Правда, залежить від священика, як він виготовить свою проповідь, як приготовиться до неї! Залежить теж, яких той священик має слухачів - парохіян і як він має промовляти до них, якого стилю він має уживати. УНСоюз все мав добрих головних урядовців в Головній Канцелярії. Конвенції вибирали найкращих і тому теж він менше або більше зростав. Та зріст УНСоюзу залежить також від багатьох інших чинників. А найважнішими з них є відділові секретарі і пригоже поле до попису. Спокій в громаді, братська любов є теж помічними в праці секретарів і веденні кампаній. Тому обов'язком головних і відділових урядовців УНСоюзу є брати участь в громадському житті і так його реґулювати, щоби створити придатні умовини праці, щоби союзові компанії були легші, присмніші і корисніші.

Б. Зорич

Округа УНСоюзу в Торонті — переможець першун за 1966 рік

Заслужена нагорода. Головний радний та обласний організатор Василь Дідюк (третій зліва) та заступник головного предсідника і директор канадійської канцелярії УНС Богдан Зорич (п'ятий зліва) з діячами УНС, нагородженими на зборах 15-го квітня за організаційні заслуги.

Торонто. Із цілого Онтарія, з далеких Содбур, із полудневого Лондону, Брентфорду, Ґвелфу, Гемилтону з'їхались численно делеґати поодиноких Відділів УНСоюзу, їхні секретарі і союзові активісти, щоб в діловій атмосфері з повною серйозністю не тільки вислухати 15 квітня звідомлень із праці за пройдений рік, але й накреслити реальний плян дії, який значно збільшив би дотеперішній стан УНСоюзу в Канаді.

Збори відкриті головою Округи гол. радним В. Дідюком, проходили під двома аспектами: внутрішньо - ділової програми і суспільно-громадської ролі УНСоюзу на різних ділянках українського життя.

Звітну частину програми започаткував голова Округи В. Дідюк, який охопив звітуванням цілість проведеної праці Округою за попередній рік, а статистичними порівнаннями поінформував присутніх делеґатів про здобуття Округою першого місця за організування 704 членів у попередньому році. Звітували ще касир Округи С. Вовк і секретар О. Онуфрів. В імени Контрольної Комісії звітував голова мґр. Є. Мастикаш, який після дискусії поставив внесок на уділення абсолюторії уступаючій Управі Окружного Комітету.

Зборами провадив голова Округи і він після звітувань усіх членів відкрив дискусію.

У цій точці аналізовано діяльність Окружної Управи, підкреслюючи задовільні її висліди, що їх Округа одержала внаслідок відданої праці організаторів і секретарів, організаційні труди яких могла координувати Окружна Управа.

Після дискусій чисто союзового характеру, присутні порушили ряд питань загально-українського значення як: членства УНСоюзу — зглядно Округи до КУК та участи УНСоюзу в святкуваннях 100-річчя Канади в характері спонзора культурно-мистецьких імпрез.

В дискусії забирали слово: Іван Менделюк, мґр. Є. Мастикаш, Іван Мельник, Яків Бурій, Василь Шаран, Микола Дутчак, Софія Куца, Володимир Зацерковний, Торищак Осип, Гальчук Ярослав, Стахов Франк і Нога Григорій. Відповідь давали: заступ. гол. предсідника Б. Зорич і гол. радний В. Дідюк.

У діловій частині дир. кан. канцелярії відчитав ряд побажань і рекомендацій, які присутні одноголосно прийняли і схвалили вислати до „Свободи" до проголошення і після організаційно- програмової доповіді, яку виголосив заст. гол. пред. і дир. кан. канцелярії Б. Зорич, вибрано нову Окружну Управу, в склад якої увійшли: Василь Дідюк — голова, Онуфрій Максимів — 1-ий заст. голови, Іван Мельник — 2-ий заст. голови, Всеволод Піньковський — секретар, Степан Вовк — секретар, Володимир Зацерковний, Яків Бурій і Василь Шаран, члени, всі з Судбури, Микола Хомин, член (Ошава), Павло Сахаревич, член (Лондон), Алеля Гогота, член (Ґвелф).

Контрольна Комісія: мґр. Є. Мастикаш, Софія Куца і Микола Дутчак.

Із схвалених постанов треба підкреслити найважливіші, які відносяться до основного завдання Округи, а саме до організаційної праці, яку треба потроїти, щоб осягнути намічений плян праці. Схвалено на внесок постійної організаторки і секретарки Відділу 440 Софії Куцої ще до річного засідання Головного Уряду УНСоюзу зорганізувати 150 членів.

У святковій частині програми річних зборів, яку проведено серед піднесеного настрою і задокументовано світлинами, на особливе відзначення Головна Екзекутива УНСоюзу внесла наділити почесною плякетою Окружну Управу — Першуна за найбільше число з-поміж усіх Округ ЗДА і Канади присднаних членів, вручити золотий годинник із вибитою монограмою найстаршому союзовцеві в Канаді Миколі Юрченкові з Торонта, який уже 50 років є членом УНСоюзу та вручити відділовій організорці Анні Бурій із Відділу 402 в Торонті за найбільше число присднаних членів у 1967 році — англійську енциклопедію українознавства і повідомити її і її чоловіка Якова, секретаря Відділу 402 про те, що Екзекутива додатково ще признала їм однотижневий безплатний побут на „Союзівці" за віддану працю для УНСоюзу.

Цієї святкової церемонії довершив заступник гол. предсідника Б. Зорич, а головний радний і голова Округи В. Дідюк вручив плякети для таких членів „Клюбу Заслужених": Анні Бурій, Петрові Сахаревич і Якову Бурієві, а нові зірки за 1966 рік: Б. Зоричеві, С. Куцій, В. Дідюкові і Павлові Сахаревичеві.

Спільною перекускою, товариською виміною гадок, намічуванням методів праці і постановами розпочати активнішу дію на терені цілої Округи, голова зборів о год. 8-ій вечора в залі УНО закрив Річні Збори Округи.

25-літній Ювілей Відділу 465 у Лашині

Ювілейні святкування 25-річчя існування Відділу 465 ім. І. Франка з прекрасно підготованою і дбайливо виведеною програмою, були на терені Монтреальської Округи загальним ювілейним торжеством УНСоюзу.

На це святкове відзначення творчої праці кількох ідейних одиниць, що 22 лютого 1942 року зорганізували Відділ УНСоюзу ч. 465, прибув із Торонта заступник головного предсідника і директор кан. канцелярії Б. Зорич із доповіддю та члени Окружної Управи в Монтреалі з головою Округи гол. радним Д. Попадинцем на чолі.

З перспективи 25 пройдених років можна оцінити полум'яний запал і інтенсивність праці перших основоположників Відділу 465-го з-поміж яких на передове й перше місце вибивається Осип Дячишин, зразковий організатор, довголітній відділовий секретар, прекрасний пропаґатор союзової ідеї, патріот УНСоюзу і його провідник. Усі секретарі, приїжджі організатори і представники Екзекутиви находили постійно відкриті для них двері його хати, традиційну українську гостинність, теплу атмосферу, певне зрозуміння, а що найважливіше — находили там серце людини, яка багато років і часу віддала і тепер трудиться над ростом УНСоюзу в своїй підмонтреальській околиці. Ось цих кілька слів нехай УНСоюз запише на сторінках своєї майбутньої історичної монографії як об'єктивну оцінку енерґійних дерзань і трудів теперішнього предсідника і основоположника Відділу 465 Осипа Дячишина.

Святкування розпочалось Богослужбою і збірною панахидою за покійних членів Відділу, яку відслужили оо. Кутний і Сорока. Співав мішаний хор під дириґентством мґр-а С. Гарасимовича.

Після обіду о год. 3-ій по пол. в залі „Просвіта" у Лашині при виповненій дітворою, молоддю і старшими залі — молитвою започатковано виконання ювілейної програми, яку підготовляла і нею керувала вміло й економічно секретарка Відділу 465 Текля Мороз — душа Ювілейних святкувань. Треба з признанням підкреслити, що Ювілейний Комітет доложив багато старань, щоби майже всю в Лашині українську спільноту спрямувати до залі, де без переборщувань падали слова з уст доповідача про велику ролю, що її відіграв для усієї української еміґрації впродовж 73 років перший організатор на північно - американському терені Український Народний Союз. Безпосередня допомога своєму членству, великі морґеджові позички на церкви і національні доми, фінансові пожертви на видання вартісних публікацій про історію й культуру нашого народу, про

(Закінчення на стор. 5-ій)

Ярослав Падох

РОДИННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Український Народний Союз має дев'ять різних кляс чи плянів забезпечення для дорослих членів, тобто таких, які покінчили 15 років і шість місяців життя, та шість кляс для молоді. Ці п'ятнадцять кляс обіймають основні роди життьового забезпечення і тому дають змогу заспокоїти всі забезпеченеві проблеми членів та їх родин. Не зважаючи на це, інколи зустрічаємося з запитом: чому УНСоюз не має ще окремої родинної грамоти, яка забезпечувала б потреби родини, як цілости, одною грамотою, тим більше, що комерційні компанії такі грамоти мають?

Причиною того, що УНСоюз не ввів окремої родинної грамоти є передусім його національний та братський характер. Завдання нашої установи — не тільке забезпечувати своїх членів, але також гуртувати в своїх межах якнайбільше наших громадян і дбати про їх добробут та зв'язок із своєю українською спільнотою. Тому ми однаково дбаємо про забезпеченевий і громадський бік нашої діяльности. Якщо кожний наш член матиме свою окрему забезпеченеву грамоту, тоді ми матимемо його в своїм обліку і згодом зможемо вдержувати з ним зв'язок. Він одержуватиме нашу газету, календарі та інші видання, так, що забезпечення кожного члена допомагатиме також гуртуванню нашої громади та збереженню її національної ідентичности. Навпаки, якщо ціла родина була б забезпечена тільки одною грамотою, тоді в нашім обліку був би тільки голова родини, а її члени, зокрема діти, звичайно були б нам невідомі. З часом ті діти розходилися б по світу, і ми тільки в рідких випадках мали б змогу зв'язати їх з нашою установою, а за її посередництвом з українською громадою.

Життьове забезпечення — це постійна, жива акція, яка вимагає постійних доповнень та змін. Із зміною стану родини, її фінансового стану, віку дітей постають вимоги пристосувати до них також життьове забезпечення. Наскільки це легше, якщо всі члени родини мають окремі грамоти, ніж тоді, коли мають тільки одну, спільну.

А втім, як ми раніше підмітили, значне число наших забезпеченевих грамот дає повну змогу забезпечити достатньо й належно всіх членів родини, без потреби ще одної, спільної родинної грамоти. Бо й що собою являє така грамота? Звичайно є це комбінація таких забезпеченевих грамот, якими розпоряджає УНСоюз. Найчастіше така „фамілійна" грамота обіймає забезпечення на все життя (наша кляса В) батька родини, висота якого часто виносить мінімальну суму п'ять тисяч долярів, та термінове забезпечення на нижчу суму, звичайно тисячі долярів його дружини і таке ж термінове забезпечення всіх його дітей. В таких грамотах забезпечення дружини часто кінчиться з її 50-им чи 65-им роком життя, після чого вона тратить усяке забезпечення, і звичайно вже тоді для неї запізно здобути нове забезпечення або воно тоді стає дуже дорогим з огляду на її вік. Діти ж звичайно є забезпечені до свого 18-го чи 21-го року життя й після закінчення того віку втрачають не тільки все забезпечення, але й всякий зв'язок з забезпеченевою організацією, який й так не був ніколи тісний, бо компанія часто не знає таких дітей навіть на ім'я.

Так, як вище описано, комбінацію забезпеченевих грамот можуть наші рідні дістати від УНСоюзу хоч і не в одній грамоті. Збільшення числа наших забезпеченевих грамот, зокрема введення в останніх роках грамот акцидентового й термінового, п'яти і десятирічного, підвищення максимальної суми забезпечення до $50,000 та піднесення віку в якому можна забезпечитися до 65 року життя, дає змогу не тільки забезпечити цілу родину члена відповідними грамотами, але й скласти для всієї родини відповідний, тільки для неї скроєний, плян.

Як комбінація різних грамот є основою родинної грамоти, так ця комбінація є основою модерного забезпечення членів усієї родини. Організаторів УНСоюзу не від сьогодні вишколюється в тому напрямі, щоб вони не тільки приєднували членів та забезпечували їх на будь-яку суму та будь-якою грамотою, але щоб для кожної одиниці та ще більше для кожної родини складали окремий, тільки для неї потрібний та відповідний плян забезпечення, в який входили б поодинокі грамоти, окремо дібрані, для всіх членів родини. Добрий плян забезпечення — це основа належної забезпеки осіб та родини. Бо не завжди одна грамота може заспокоїти всі потреби забезпеченого, чи то з уваги на стан його родини, фінансовий стан, чи інші обставини. Те, що сьогодні для забезпеченого добре, завтра може бути невистачальним, або те, на що він не може собі на сьогодні дозволити, може вже завтра бути в межах його спроможностей. Тому плян, зладжений відповідно до потреб і засобів особи та її родини, це є невідхильна вимога відповідного життьового забезпечення.

Організатор УНСоюзу знає, що є два підходи до забезпечення осіб та родин: виготовлення пляну в межах їх бюджету і, коли бюджет на це дозволяє, виготовлення пляну такого, який заспокоював би існуючі потреби забезпеченої особи чи родини. Знаючи фінансові засоби кандидатів на забезпечення, організатор сам виготовляє плян забезпечення і представляє його в найбільш фаховий спосіб. Або коли кандидат на забезпечення подасть максимальну суму, яку він спроможний видати на забезпечення своє й родини, організатор в межах поданої суми „кроїть" плян забезпечення. В одному і другому випадку плян мусить бути „кастом мейд", тобто відповідати окремим вимогам і потребам тих, що забезпечуються.

Різні роди забезпечення мають свої окремі ціхи та призначення. Коли, наприклад, термінове забезпечення є корисне, а то й конечне для молодих подруж, які ще не мають засобів на дорожче забезпечення, а з огляду на молодший вік своїх дітей потребують можливо найбільшої суми забезпечення, то звичайно для старших людей забезпечення на все життя, а для людей середнього віку забезпечення до 65-го року життя, звичайно не завжди є більш відповідним. Те саме відноситься до забезпечення акцидентового, яке особливо потрібне молоді, бо, як відомо, сорок відсотків усіх смертних випадків на шляхах, трапляється серед людей, які не закінчили тридцятого року життя.

Та всіх порад не перелічити в одній короткій статті. А втім, дати добру пораду — це завдання союзового організатора та секретаря. Слід тільки підмітити, що як, з одного боку, УНСоюз розпоряджає всіми грамотами, потрібними для повного й належного забезпечення, так з другого боку забезпечення ними поодиноких членів родини дає повне забезпечення цілої родини, без потреби одної родинної грамоти.

UNA No 1

Головний касир Українського Народного Союзу Іван Кокольський (зліва) очам своїм не вірить, як головний предсідник показує йому на своєму автомобілі реєстраційну таблицю з ініціялами англійської назви Українського Народного Союзу та числом 1. Стейтові власті Ню Джерзі, видавши цю спеціяльну реєстраційну таблицю для авта першого головного екзекутивного урядовця УНСоюзу, бажали вшанувати цим цю організацію, що має в стейті Ню Джерзі свій осідок та належить до найбільших і найкраще загосподарованих та найактивніших. Пошану, респект і признання для УНСоюзу виявив раніше і президент ЗДА Линтон Б. Джансон, наменувавши п. Йосифа Лисогора членом Президентської Ради для суспільних відносин.

Іван Кокольський

ГРОШІ ГОВОРЯТЬ...

У Канаді, як і Америці, гріш має свою велику вимову. Не даром кажуть: Гроші говорять! Можна б наводити безліч прикладів власне про „мову цифер", про те, що гроші сказали і кажуть в усіх ділянках життя та в усіх суспільностях і його частинах, від світу поодиноких країн почінаючи, а на родині та особі кінчаючи.

У нашому випадку, на сторінці „Канадійської Трибуни Українського Народного Союзу", варто послухати „мови цифер" про УНСоюз у Канаді. Ми бо часто зустрічаємося із заввагами: УНСоюз, його урядовці та організатори завжди тільки кажуть — вступайте в члени УНС, але мало коли говорять, яка користь з того членства.

А користь з членства в УНС більша і ширша, ніж нею могла б виказатися будь - яка інша організація і установа. Очевидно, що перша користь є для самого члена, для забезпеченого та його родини. Ніхто з нас не знає — як кажуть — ні дня ні години, коли йому прийдеться покинути цей світ. Але кожний забезпечений в УНСоюзі знає, що коли б цей день і година не прийшли, він на них готовий, якщо мова про забезпечення його родини. Таким приготованим був, наприклад, один із наших молодих науковців в Торонті, що помер нагло і несподівано в молодому віці, а десять тисяч долярів, що їх УНСоюз виплатив титулом забезпечення, хоч на це забезпечення померлий вспів заплатити навіть не повних сто долярів вкладок, було справжнім рятунком для опечаленої родини. Це дає УНСоюз своїм членам!

Алe, міг би хтось сказати, це дають також інші забезпеченеві установи. Поминаючи факт, що в інших установах і компаніях це забезпечення дорожче, УНСоюз, крім забезпечення, дає ще багато - багато більше, дає більше людям, дає більше громаді. Список цього „більше" безконечний, але на цьому місці пригляньмось тільки „мові цифер" в одній ділянці, в ділянці гіпотечних позичок УНСоюзу на церкви, народні та приватні доми. Отже, в гіпотечних позичках на ці установи в Канаді УНСоюз інвестував разом $1,-215,055.63. З того $980,128.34 уділено гіпотечних позичок на Народні Доми, $351,000.-00 на церкви і $234,927.29 на мешканеві доми членів УНСоюзу. При допомозі гіпотечних позичок від УНСоюзу доми Комітету Українців Канади, Українського Національного Об'єднання, Ліґи Визволення України та інших організацій і установ у Альберті, Британській Колюмбії, Манітобі, Онтеріо, Квібеку і Саскачевані, стоять українські католицькі і православні храми Божі, стоять осередки української молоді і стоять чепурні приватні доми наших громадян.

Їх, цих домів, уже багато, але могло б бути куди більше, якби більше членів мав УНСоюз у Канаді. А їх було б більше, незрівняно більше, якби всі українці в Канаді і ЗДА уважливіше прислухались мові цифер.

ЧЕМПІОНИ ЧЛЕНСЬКОЇ КАМПАНІЇ ЗА КВІТЕНЬ 1967 Р.

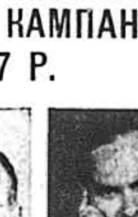
М. Нич 30 (Не прислав своєї знімки)

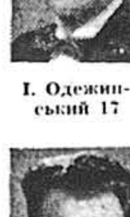
І. Одежинський 17

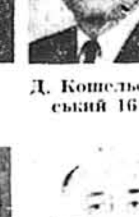
Д. Кошельовський 16

В. Дідюк 15

С. Гавриш 11

П. Дяків 10

ЯКЩО ВИ НАБЛИЖАЄТЕСЯ ДО 65 РОКУ ЖИТТЯ забезпечіться, коли Ви незабезпечені, та підвищіть своє забезпечення, коли воно недостатнє. УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ забезпечує до 65 року. Зробіть це зараз, потім буде запізно!

ПРОТОКОЛ

СПІЛЬНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ ТА ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЯКІ ВІДБУЛИСЯ У ГОЛОВНІЙ КАНЦЕЛЯРІЇ УНСОЮЗУ В ДЖЕРЗІ СИТІ В ДНІ 19-ГО КВІТНЯ 1967 РОКУ.

В нарадах узяли участь усі члени Головного Екзекутивного Комітету, а саме: гол. предсідник Иосип Лисогір, заступники гол. предсідника інж. Степан Куропась, Марія Душник, Богдан Зорич і Володимир Сохан, гол. секретар Ярослав Падох і гол. касир І. Кокольський та всі члени Головної Контрольної Комісії, а саме: д-р Володимир Галан, голова, дир. Петро Пуцило, Іван В. Іванчук, мгр. Іван Геврик і інж. Іван Ващук, а також головний редактор Антін Драган. Спільні наради відбулися з нагоди річної перевірки діловедення УНСоюзу, що її саме тоді переводила Головна Контрольна Комісія.

Наради розпочалися о год. 10.45 ранку.

Прийнято, запропонований гол. предсідником Й. Лисогором, наступний порядок нарад:

1. Відкриття
2. Справоздання членів Екзекутиви й гол. редактора
3. Річні наради Головного Уряду УНСоюзу в часі від 21 до 26 травня 1967
4. 75-річчя УНСоюзу й програма його
5. Засідання Стипендійної Комісії УНСоюзу
6. Різні справи
7. Закриття.

1. Відкриття

Наради відкрив гол. предсідник Й. Лисогір, вітаючи приявних, зокрема членів Головної Контрольної Комісії, після чого звернувся із запитом до голови Комісії д-ра В. Галана, чи головні контролери не мають яких завваг та побажань. Д-р Галан відповів, що Контрольна Комісія ще не закінчила перевірки й тому не може торкатися її висліду, але головні контролери бажають узяти участь у нарадах Екзекутиви та ствердив, що вони мають повну співпрацю всіх членів Екзекутиви та головної канцелярії.

2. Справоздання членів Екзекутиви й гол. редактора

ГОСПОДАРСЬКІ СПРАВИ

Гол. касир І. Кокольський склав справоздання з діяльности фінансового відділу УНСоюзу за час від останніх нарад Екзекутиви, які відбулися 15 лютого 1967 р. В тому часі інвестовано суму $770,873.18 у вартісних паперах (бондах) та суму $196,111.56 в гіпотечних позичках (морґеджах). В тому самому часі згрошевлено дозрілі або відкликані бонди на суму $200,403.93 та продано низькопроцентовані бонди, щоб замінити їх на вищепроцентовані, на суму $326,623.40. Продані бонди були закуплені багато раніше й тому слід їх заступити такими, які приносять більші прибутки. Фірма публічних рахівників Ернст і Ернст, яка переводить контролю УНСоюзу видала дуже корисну опінію про інвестиції УНСоюзу. Відносно гіпотечних позичок прийшлося в одному випадку заплатити податок за дві реальності, на які дано морґеджові позички, але справа цих позичок повинна бути скоро наладнана.

А. БОНДИ

Закуплені бонди

25m Texas Power & Light Company, 1st Mtge Bonds 5½% Series due 1997, Yield — 5.41	$25,312.50
25 Louisiana Power & Light Company, 1st Mtge Bonds, 5⅝% Series due 1997, Yield — 5.59	25,125.00
75m Quebec Hydro-Electric Commission, 6½% Sinking Fund Debentures due February 1, 1990/87, Yield — 6.34	76,031.25
75m Western Union Telegraph Co. 6½% Sink. Fund Deb., due Dec. 15, 1989, Yield — 6.27	77,062.50
75m Panhandle Eastern Pipeline Co. 5¾% Bonds due Feb. 1, 1987, Yield — 5.75	75,000.00
150m General Telephone Co. of California, 5¾% due 3/1/92, Yield — 5.80	149,016.00
90m Transcontinental Gas Pipeline Co. 6¼% Bonds due Sept. 1, 1987, Yield — 6.37	88,740.00
130m United States of America Treasury Bills due June 8, 1967, Yield — 3.93	129,105.93
25m Panhandle Eastern Pipe Line Co. 5¾% Bonds due March 15, 1987, Yield — 5.50	25,312.50
25m Commonwealth Edison Co. 1st Mtge Bonds 5⅜% due April 1, 1997, Yield — 5.30	25,280.00
65m Southern Natural Gas Company, 1st Mtge Pipe Line Sinking Fund Bonds 5⅝% Series due 1987, Yield — 5.625	65,000.00
10m Transcontinental Gas Pipe Lone Co. 6¼% Bonds due 1987	9,887.50

Відкликані та дозрілі бонди

1m Community Public Service Co., Ser. "D" 3¼% due 1984	1,013.10
150m United States of America Treasury Bills, due March 9, 1967	149,390.83
50m Hydro-Electric Power Commission of Ontario 4¼% due 1967	50,000.00

Продані бонди

240m State of Louisiana, Institution Improvement 3% Bonds due 3/1/72	234,146.40
50m Michigan Consolidated Gas Co. 3⅞% Sink. Fund Deb due 7/1/67	49,750.00
25m New York City, N.Y. Schools Bonds 3¼% due 8/1/69	24,794.50
18m Michigan Consolidated Gas Co. 3⅞% Sink. Fund Deb., due 7/1/67	17,932.14

Б. Морґеджі

184 Alexander Ave., Winnipeg, Man.	45,000.00
2031 Wilson Ave., Bristol, Pa.	5,000.00
278 W. Hickory Grove, Bloomfield Hills Mich.	27,000.00
64 St. Marks Place, New York, N.Y.	62,000.00
4424-28 Cicotte, Detroit, Mich.	6,000.00
5418 W. Cortez St., Chicago, Ill.	11,000.00
944 James K. Boulevard, Pontiac, Mich.	20,000.00
13492 Caldwell, Detroit, Mich.	8,000.00
536 E. 148th St., Bronx, N.Y. (addl)	3,257.06
540 E. 148th St., Bronx, N.Y. (addl)	2,424.67
736 St. Anns Avenue, Bronx, N.Y. (addl)	4,520.00

Заплачено податок від реальностей на:

3441 West North Avenu, Chicago, Ill.	1,401.58
2030 West Chicago Avenue, Chicago, Ill.	508.25

ОРГАНІЗАЦІЙНІ СПРАВИ

Гол. секретар Я. Падох склав справоздання з організаційної праці УНСоюзу за перше чвертьріччя 1967 року. За той час придбано 992 нових членів, а саме: в січні 292, в лютому 307 і в березні 393, що піднесло загальне число членів УНСоюзу до 87,210 членів. В березневій кампанії взяло участь 135 Відділів та 150 осіб. Найкращими Відділами є 153, який придбав 63 члени, 460 з 24 членами та 340, 371, 423 і 430, які придбали по 21 членів. Найкращими округами в цім кварталі є Торонто 133 членів), Филаделфія (125), Шикаго (116), Ню Йорк (84) і Нюарк (61). Найкращими організаторами є І. Одежинський (61 членів), В. Дідюк (40), С. Гавриш (28), М. Ткачук (27) і П. Дяків (18). В кампанії взяли участь 16 постійних організаторів, які зорганізували 246 членів та 15 головних урядовців, які придбали 185 членів. З організаційних заходів слід відмітити дальше висилання друків для секретарів, щоб на них записували кандидатів на членів; вислано обіжник до відділів в справі відновлювання забезпечення тих, яким дозрівають 20-річні грамоти та обіжники до Відділів, які ще не взяли участи в кампанії за збільшення числа членів УНСоюзу. Продовжувано розшуки надійних постійних організаторів й щомісяця, негайно по першім, інформовано Окружні Управи та головних урядовців про стан кампанії в минулому місяці із закликом допильнувати Відділи, які занедбалися в праці. Піднесли вже чотири числа „Трибуни УНСоюзу" при співпраці організаційного відділу. В більшості Округ та Відділів відбулися річні збори з виборами органів. 102 Відділи, які які зборів не відбули до кінця березня, дістали пригадку. Надруковано англійський текст інформативної брошури для ужитку в Канаді, друкується нова інформативна брошура для вжитку в ЗДА. Останньо відбувся тридневий окружний організаторсько-секретарський курс в Дітройті, готується в Янгставні. З курсантами вдержується зв'язок і після курсу, вимагаючи від них активности. Поволі наплива́ють зголошення на центральний курс на Союзівці в часі 18-23 червня ц. р.

РЕКОРДОВІ СПРАВИ

Заступник головного предсідника і керівник Рекордового Відділу Володимир Сохан ствердив на початку звіту, що Рекордовий Відділ все ще працює в неповному складі і пошукує службовиків. При повній співпраці непершнього складу службовиків Відділ виконує всі важніші праці на час: закінчено на час всі статистики друківних звітів для забезпеченевих властей, а провірка Рекордового Відділу фірмою Ернст і Ернст потвердила його взірцеве діловодство. В останньому місяці виготовлено і розіслано грамоти нових членів до 14-го квітня. Тепер іде підготовка до виготовлення і висилки чеків дивіденди, якої загальна сума дійде до $380,000. На цих чеках дивіденди 1967 року буде поданий запит до членів, чи не бажають збільшити суми забезпечення їхніх грамот за свої наступні дивіденди. Це мало б бути додаткове терміноне забезпечення і коли відповідне число членів буде заціквлене в тому, тоді рік пізніше Головна Канцелярія могла б ввести таку новість.

Подаючи підсумки руху членів в перших трьох місяцях, В. Сохан підкреслив, що в активних членах УНСоюз зріс на мале число, але в загальному числі членів це був прибуток 157 членів на часто. Втрати внаслідок суспенз були в цьому році за три місяці менші, як це було в минулому році, бо всіх їх було 226, а грошові звороти в трьох місяцях по порядку маліли. Це були числа 74 за січень, 56 за лютий та 49 за березень. Відхід членів із виплаченими грамотами зростає, бо приходять річниці напливу більше нових членів з нової іміграції. Рекордовий Відділ веде широку кореспонденцію з Відділами і членами, яку старається полагоджувати впродовж трьох днів по одержанні листів.

Вкінці свого звіту В. Сохан зреферував коротко про відбуті поїздки та про секретарські курси, на яких він був викладачем. Він теж поінформував учасників нарад про підготовку великих міжнародних футбольних змагань „Данді" із Збірною Українців, що їх спонзорує УНСоюз.

КАНАДІЙСЬКІ СПРАВИ

Заступник гол. предсідника і директор Канадійської Канцелярії Богдан Зорич звітував про працю керованої ним канцелярії. В першому чвертьріччі цього року висліди праці Відділів в Канаді відповідають приблизно висліддам Відділів в ЗДА, що не вважає задовільним, бо в минулому році успіхи УНСоюзу в Канаді були більші. Але пороблено заходи для оживлення активности й вже є познаки на кращі успіхи. Виїзди в терен, вечірній інструктаж секретарів і організаторів в Торонті, пошукування та підготова нових постійних організаторів й учасників курсу на Союзівці, це все заходи, які скоро принесуть успіх, який буде кращий, як дотеперішній. В першім чвертьрічці канадійські Відділи придбали в січні 34, в лютім 51 в березні 89, разом 174 членів. Канадійська канцелярія вдержує зв'язки з Округами й Відділами й зокрема з тими, які він відвідав в минулу осінь. На терені ніагарського півострова утворилася нова Округа, яка розпочинає організаційну працю. В дальшому подав свої теренові поїздки, репрезентаційні виступи та стан УНСоюзу в Канаді.

ЗВІДОМЛЕННЯ ПЕРШОГО ЗАСТУПНИКА ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА ІНЖ. СТ. КУРОПАСЯ

Підмітивши, що не має окремої ділянки праці, заст. гол. предсідника інж. С. Куропась подав огляд праці своєї Округи в Шикаго й підмітив, що ця округа не призабула того, що роками була першою в УНСоюзі і зберігає свою амбіцію знову вийти на перед. Певні заходи в тому напрямі пороблено й можна сподіватися успіху. Щоб оживити акцію придбання сто тисяч членів до 75-річного ювілею, треба особливих акцій. Пропонує влаштовування жіночих днів, молодечих здвигів та союзових віч із загальною громадською тематикою. В самому Шикаго є яких 20,000 українців, які могли б і повинні стати членами УНСоюзу й до того слід активно змагати. Треба також старатися поширити терен, на якому діє УНСоюз. Треба помагати молоді й то часто матеріяльно. Шукати нових організаторів та утврити по більших осередках союзові канцелярії, та вакаційні оселі. В дискусії, яка розвинулася після цього справоздання, взяли участь д-р В. Ґалан, мгр. І. Геврик, І. Іванчук, І. Кокольський, Я. Падох, М. Душник, А. Драган і Б. Зорич, подаючи свої завваги до порушених тем. Дискусію закінчив гол. предсідник Й. Лисогір завважуючи, що порушені проблеми будуть предметом дискусії на річних нарадах Головного Уряду УНСоюзу в травні ц. р.

ЗВІДОМЛЕННЯ ЗАСТУПНИЦІ ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА п. МАРІЇ ДУШНИК

Заступниця гол. предсідника п. Марія Душник звітувала про свою організаційну, інформативну та репрезентаційну діяльність, звязану з УНСоюзом. В минулих двох місяцях вона мала лекцію про УНСоюз для студентів Фордгемського Університету, репрезентувала УНСоюз на конвенції Братського Конгресу ню-йоркського стейту, на ювілейних святкуваннях Чорноморської Січі, яка має Відділ УНСоюзу, та ряд інших репрезентаційних імпрез. Брала живу участь в праці та зборах місцевої союзової Округи, якій допомагає в характері пресової референтки та редагує Жіночу Трибуну УНСоюзу. Також придбала пощ загальною жіночою сторінкою в „Свободі" й бере живу участь у різних громадських, зокрема жіночих, українських і американських організаціях.

ЗВІДОМЛЕННЯ ГОЛ. РЕДСІДНИКА ЙОСИПА ЛИСОГОРА

Гол. предсідник Й. Лисогір дав загальний огляд діяльности й розвитку УНСоюзу в першому чвертьріччі цього року, який на загал був задовільний. В порівнанні з таким самим періодом минулого року вклади збільшилися на чотири відсотки, а прибуток з інвестицій на вісім. Майно установи перейшло $32,800,000.00 й швидко дійде до 33 мільйонів. Зі зростом прибутків, зростають видатки, зокрема на організаційні цілі, тому вислідів організаційної праці, які дорівнюють раніщим рокам, повинні бути кращі, тим більше, що збільшився апарат. Члени мають назагал замало забезпечення, а велике число відділів не бере участи в організаційній праці. Всі відділи повинні працювати, або пів получитися з іншими чи придбати активніших урядовців. Члени екзекутиви, які постійно працюють в головній канцелярії дбають про особистий зв'язок з сувідними відділами та відвідують зборги Окружних Комітетів Відділів УНСоюзу. Вводимо деякі нові методи організування членів та дбаємо про фаховий вишкіл секретарів й організаторів. Треба сподіватися країх успіхів у наступних місяцях.

„Союзівка" мала прибутки на приблизно десять відсотків вищі, як в тому самому часі минулого року, але й збільшилися видатки, зокрема з приводу купна зантажного авта й перебудови додаткових кімнат. Управнено діловодство, щоб відтяжити адміністрацію оселі. Гостро відчувається потреба збільшення кімнат тим більше, що добре розвивається зимовий сезон. „Свобода" також збільшила прибутки, а водночас й видатки. Зокрема видатно збільшилися прибутки з оголошень, друкарських робіт та календаря, зате зменшилися з „Веселки", бо зменшується число передплатників, що є загально-громадською проблемою. Друкарня вимагає нових машин, які в свою чергу приспішать продукцію й її подешевлять. Відносно приміщення головної канцелярії дальше приходиться ждати на рішення міської влади. Останньо ми одержали нові пропозиції, які розглядаємо. Наш актуарій опрацьовує плян оформлення існуючого пенсійного фонду, що буде предметом розгляду Головного Уряду на його річних нарадах в травні цього року. В дальшому гол. предсідник намітив ряд питань, які будуть переді'явлені Головному Урядові для дискусії та вирішення. На кінець згадав про перші українські міжнародні змагання в копаному м'ячі, в яких по українському боці гратимуть найкращі грачі з Канади й ЗДА, які спонзорує УНСоюз. Ці змагання відбудуться 10 травня ц. р. в Гаррісон, Н. Дж. з шотляндською дружиною „Данді". В дискусії над звітом забрали голос пп. мгр. І. Геврик, д-р В. Ґалан, дир. П. Пуцило, Б. Зорич, В. Сохан, інж. С. Куропась, ред. А. Драган і інж. І. Ващук, порушуючи ряд справ, які стануть предметом нарад Головного Уряду.

КУЛЬТУРНІ Й ВИДАВНИЧІ СПРАВИ

Головний редактор „Свободи" А. Драган склав справоздання про заходи для остаточного завершення підготови до друку другого тому Англомовної Енциклопедії. В порозумінні з головним редактором Енциклопедії проф. д-ром Володимиром Кубійовичем встановлено з Видавництвом Університету в Торонті здачу матеріялів до друку. Матеріяли будуть віддані до друку в цім році, а книга появиться на початку 1969, тобто в році 75-річчя УНСоюзу. Для завершення редакційної роботи проф. Кубійович прибуде в травні цього року на тримісячний побут в ЗДА. Відносно видавничої діяльности підготовляться Альманах на 1968 рік, англомовна книга до 50-річчя української революції та коротка історія „Свободи" з нагоди її 75-річчя в наступному році.

Після переведення основної дискусії на зложеними звітами схвалено звети прийняти до відома.

3. РІЧНІ НАРАДИ ГОЛОВНОГО УРЯДУ

Гол. предсідник Й. Лисогір поінформував, що цьогорічні наради Гол. Уряду УНСоюзу відбудуться в часі від 22 до 26 травня на „Союзівці". День раніше, а саме 21 травня відбудуться там-же засідання різних Комісій УНСоюзу, які зможуть встановити свої пропозиції для вирішення Головним Урядом. Річне засідання розпічнеться Традиційним зложенням вінка під пам'ятником патрона УНСоюза, Тараса Шевченка на „Союзівці", роботи Олександра Архипенка, з яким зв'язане не менш традиційне виголошення „Заповіту" в українській та англійській мовах. До часу річних нарад члени Головного Уряду повинні виготовити й переслати для друку до головної канцелярії свої звіти з праці за минулий рік.

4. 75-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Гол. предсідник Й. Лисогір подав загальний плян відмічення 75-річного ювілею УНСоюзу. В самому дні заложення УНСоюзу 22 лютого 1969 року плянується влаштування союзових ювілейних імпрез по всіх осередках союзового членства, а саме Округах, а де можна також силами поодиноких Відділів. Вже тепер слід ці імпрези приготовляти. Ювілейний день припадає на неділю, що облегшує завдання. В Пенсильвенії, в околиці твердого вугілля, де постав УНСоюз, відбудеться особливе ювілейне свято, подібно, як це було в 1904 році. Плянується його на кінець тижня 30 і 31 травня та 1 і 2 червня. В більших містах ЗДА і Канади відбудуться особливі ювілейні імпрези, зокрема плянується виставлення української опери та виступи симфонічних оркестр. Появляться також окремі ювілейні видання історичні й літературні. Ред. А. Драган доповнив ці інформації про пляни відмічення союзового ювілею та ювілею „Свободи", який припадає на 1968 рік.

5. СТИПЕНДІЙНА КОМІСІЯ УНСОЮЗУ

Гол. секретар Я. Падох склав справоздання з підготови акції приділення трьох стипендій УНСоюзу в сумах 1,000, 600 і 400 долярів на новий академічний рік 1967-68. В цьому році зголосилося рекордове число кандидатів на стипендію, а саме 53. Приймання подань закінчене, згідно з проголошенням, 31 березня ц. р. Про стипендійний конкурс повідомлено всі Відділи УНСоюзу, около двісті каледжів і університетів окремими афішками та загал громадянства частими оповістками в „Свободі". Кожне подання про стипендію подає особи, які можуть поручити кандидатів й до них вислано прохання про референції. Також вимагається референцій відділових секретарів. Стан та вислід дотогочасних студій стверджують транскрипти шкільних рекордів. Прийнято до відома це звідомлення та схвалено відбути засідання Стипендійної Комісії УНСоюзу для приділення стипендій на день 20 травня 1967 на „Союзівці". До Комісії належать, крім членів Головного Уряду УНСоюзу, також голови НТШ, УВАН і СУСТА.

6-7. РІЗНІ СПРАВИ Й ЗАКРИТТЯ

Розглянено ряд поточних справ й принято до відома, що в днях 17-18 червня цього року на „Союзівці" відбудеться союзовий день Відділів та Округ стейту Пенсильвенії. Після цього вичерпання порядку нарад, гол. предсідник закрив наради о год. 5.15 вечора.

Ярослав Падох, головний секретар

НА МОГИЛІ ДМИТРА КАПІТУЛИ

Головні контролери УНСоюзу Петро Пуцило (зліва) та Іван Іванчук, їдучи автомобілем з Шикаго на щорічну перевірку майна й організаційного стану УНС, відвідали в МекАду в Пенсильвенії могилу одного з найвидатніших діячів-піонерів цієї організації, колишнього його головного предсідника та довголітнього головного контролера сл. п. Дмитра Капітули.

Побажання, рекомендації і резолюції представників Відділів УНСоюзу на Річних Загальних Зборах Окружного Комітету УНСоюзу в Торонто

Зібрані представники Відділів УНСоюзу на Річних Загальних Зборах Торонтської Округи в дні 15 квітня 1967 року, ствердивши одноголосно про важливу й відповідальну ролю УНСоюзу в усіх ділянках нашого національного життя, у його культурному рості, у плеканні та зберіганні історично-традиційної спадщини української спільноти в діяспорі, виносять такі побажання:

1. Основним завданням усіх союзових клітин в Канаді є докласти багато зусиль, щоби вдержати УНСоюз міцною одноцілою, скоординованою громадською і фінансовою установою, очолюваною одним кваліфікованим керівництвом.

2. Для кращого адміністрування союзовими кадрами, для частинної контрольної дії, для приспішення зростання членства, для виконування реально-практичної, але скоординованої організаційної праці в цілій Канаді, специфіка канадійського терену вже сьогодні вимагає повної гармонійної співпраці й співдії Відділових Управ з Окружними Комітетами, відділових організаторів із окружними організаторами та окружних організаторів з обласними. Всі Окружні Управи враз із організаційними апаратами повністю співпрацюють із Канадійською Канцелярією і повідомляють її про висліди своєї праці.

Так наладнана організаційна структура в Канаді буде запорукою упорядкованої союзової праці в цілій Канаді і вона приспішить реченці щодо реалізації заплянованих Канадською Канцелярією і Окружними Комітетами намічених зобов'язань і завдань.

3. Зактивізувати й змобілізувати всі союзові сили до активної організаційної праці для виконання повністю організаційного пляну за перше півріччя 1967, який мав би в результаті по кінець червня 1967 замкнутись цифрою 415 нових членів, включаючи в цю цифру і Відділи новопосталої Ніягарської Округи.

4. Виконання організаційного пляну і його викінчення поставити за питання принципу і престижу Округи, бо тільки цифра новопридбаних членів і реалізація цих найважливіших і найпильніших завдань єдино буде покажчиком і дзеркалом нашої активности і нашого чолового приціл у.

Актуальним питанням кожного року є зорганізування на терені Округи вишкільно-організаційно-секретарських курсів, що мали б за завдання підготовити нові кадри союзових працівників, організаторів і піднести кваліфікації відділових секретарів.

6. З уваги на те, що Монтреальська Округа і Вінніпег уже відбули союзові ювілейні святкування, Торонтська Округа ще цього року осінню повинна відзначити культурною імпрезою 50-річчя УНСоюзу в Канаді.

7. Продовжувати дальше видання „Канадської Трибуни", але виданням її теж у канадській українській пресі, яка скоріше познайомлювала б українців у Канаді про велику працю УНСоюзу на всіх відтинках національного життя.

8. Пропаганда-реклама — це важливий чинник у популяризації ідей УНСоюзу, тому треба конечно збільшити години радіопередач про УНСоюз у „Пісні України" та „Прометею". Сьогоднішня справа задовільно на Радіопрограмі Округи не розв'язана, але її розв'язку треба приспішити з уваги на великі завдання, які перед собою має Округа.

9. Для пропаганди УНСоюзу в Канаді і безпосереднього контакту зі студентською і академічною молоддю, професіоналістами і представниками різних організацій ми повинні врешті-решт не тільки писати про потребу купна Канадійської „Союзівки" і оглядати різні місця, але таки серйозно приступити до конкретного започаткування купна такого ресорту, який плекав би не тільки товариську культуру, але до певної міри виконував би виховну працю, і довкруги союзових ідей мобілізував би провідну верству канадійського українства. Схвалення цієї точки і її виконання є конечним завданням.

10. Ріст УНСоюзу в Канаді, особливо в Торонті і околиці, існування Канадської Канцелярії із союзовим архівом, існування 3 Окружної Управи зі своїми завданнями, існування в самому Торонті 12 Відділів, створюють конечність купна ДОМУ СОЮЗУ, в якому проводили б свою працю союзові урядовці, організатори, в якому приміщувалися б картотеки і який теж підніс би престиж УНСоюзу. Ця точка є теж гідною пильного обговорення її Екзекутивою чи Головним Урядом УНСоюзу.

11. Усі прочитані побажання і резолюції присутні делегати прийняли після дискусії одноголосно і в кінцевій фазі нарад винесли побажання, щоб їх надруковано в союзовому офіціозі „Свобода".

25-літній Ювілей Відділу 465 у Лашині

(Закінчення зі стор. 3-ої)

признання України на Сході Европи — ось тема головного доповідача директора кан. канцелярії Б. Зорича.

Про історію організації 25 років тому Відділу 465, про перші кроки і перші плянування, про людей, що в тому часі ідейно зв'язали себе з УНСоюзом та про дальший етап відділової праці говорив голова Відділу Осип Дячишин. Він подав присутнім аналізу діяльности цілого чвертьсторіччя та назвав імена і прізвища цих перших членів, що клали підвалини під організаційну клітину УНСоюзу в Лашині. З основоположників залишились ще: Базик Семен — предсідник першої Управи Відділу, Дячишин Осип — секретар, Базик Петро — касир, а Базик Євфросинія і Бодзяк Євдокія були членами першої Контрольної Комісії. Немов на фільмовій стрічці проходили в доповіді всі роки 25-літньої діяльности союзових діячів, результатом організаційної праці яких є 163 активних членів у двох департаментах.

Програма святкувань була багата й оригінальна.

Програму всеціло виконувала молодь.

Діти при читальні „Просвіта" в Лашині збагатили програму ювілейного союзового свята кількома гарно виведеними національними танками. Іван Обух, керівник дитячого танцювального ансамблю, чималю натрудився, щоб дітвора виступила перед глядачами з мистецькою дисципліною та ґрацією. Йому належиться признання за працю.

Деклямації шкільних дітей, — це доказ живучости та пошани до рідної мови.. Їх дбайливо підготовила секретарка Відділу 465 Текля Мороз.

Атракційною точкою імпрези був зорганізований виступ юно-сумівської мандолінової оркестри під дириґентурою мґр-а Степана Гарасимовича. Це вже заавансована мистецька одиниця, яка чистотою гри, інтерпретацією музичних пісень, зіграністю і справжньою дисципліною робить на слухача помітне враження і змушує його піддаватись благородним тонам, що їх із мандолін видобувають юні пальці.

Юна сумівка Оксана Шульган, у своєму привітальному слові, висказаному чистою літературною українською мовою, з доброю голосовою дітонікою, проголошувала кожну пісню, називала імена солістів.

Ювілейне святкування Відділу 465 було ще замітне тим, що на ньому вручив директор Канадійської Канцелярії Богдан Зорич на руки голови Окружної Управи і головного радного Дмитра Попадинця пропам'ятну пляку за зорганізовання нових членів Монтреальською Округою. У попередньому році Округа-Монтреаль, придбавши 246 членів, виконала свою квоту на 190%.

Після церемонії вручення пропам'ятної плякети покликано до слова гол. радного Д. Попадинця, який вітав Відділ із його 25-тиріччям та бажав якнайкращих успіхів на дальшому етапі союзової праці. Привітання склали теж члени Округи й представники других Відділів: Брониславa Мельник — секретарка Відділу 434, Павло Дубас — секретар Відділу 471 і Володимир Музика — предсідник Відділу 448, який прийшов на це ювілейне святкування із секретарем свого Відділу М. Переймою.

Уже на початку зазначено, що душею імпрези була секретарка Відділу 465, недавня еміґрантка, що всеціло включила себе у вир союзового життя, яке розкриває перед організаційною людиною широке поле себевияву й дає великі можливості під різними аспектами збагачувати свій внутрішній світ. Вона ж приготовляла цю імпрезу при гармонійному поєднанні своїх плянів із досвідом таких передових членів як: О. Дячишин, Біжик М., П. Король,С. Геба, В. Ганчук, М. Черешневський і С. Демосюк. Всі ці члени віддано допомагали при влаштуванні імпрези.

Привіт від обласного організатора і гол. радного В. Дідюка, що виїхав на цей час в організаційну поїздку, прочитала секретарка Текля Мороз і вона теж дякувала всім виконавцям за виведення програми, а численно зібраній публіці за їхню участь.

На закінчення проспівано національний український гимн.

Н. Р.

Під час святкування 25-річчя 465-го Відділу УНСоюзу в Лашині біля Монтреалу в Канаді

Монтреальська Округа відбула своє засідання

Після ювілейних святкувань 25-річчя відділу 465 в Ляшінах відбулось засідання Окружного Монтреальського Комітету УНСоюзу, на яке голова Окружної Управи гол. радний Д. Попадинець запросив усіх членів Управи та представників усіх Відділів.

Засідання відбулось 9 квітня в домі члена Окружної Управи Осипа Дячишина. У засіданні брав участь директор Канадської Канцелярії Б. Зорич, якому приходилось вислухати всі позитивні і важчі моменти союзового життя Округи, до якого теж висунено цілий ряд союзових проблем, інколи проблем місцевого характеру, різних побажань і напрямних праці.

Ділові наради Окружного Комітету, що їх відкрив і провадив голова Округи Д. Попадинець, своїм змістом і стилем мали за ціль виясннти багато труднощів в організаційній праці квібецького терену й тим самим знайти своєрідний ключ до розв'язки складної ситуації та застосувати при допомозі Головної Екзекутиви таку методику практичної дії, якої вимагають потреби монтреальських союзівців.

Продискутовано ряд позасоюзових питань, а які присутні члени підносили до важливих проблем, від яких УНСоюзові не можна відсепаруватись, ставлено конечність інвестувати УНСоюзові в 100-річчя Канади на пропаґанду української справи й своєї власної реклями певну суму гроша, інвестувати у формі фінансової допомоги для Комітету Жіночого КУК, що під головуванням пані Галини Мельник займається вивінуванням у різні експонати кіоску в „Українському Тижні" на ЕКСПО в Монтреалі.

Присутні заторкнули справу бюджету Округи та справу винагород і зворотів коштів поїздок. Майже всі присутні активно включилися в дискусію і це свідчить про їхнє зацікавлення дискутованими проблемами. Учасниками ділових нарад були: Д. Попадинець — голова Округи, Павло Дубас — Відділ 471, Бронислава Мельник — Відділ 434, Текля Мороз, Осип Дячишин і М. Черешневський — Відділ 465, В. Музика і М. Перейма — Відділ 448.

Вислухавши всіх голосів, заст. гол. предсідника Б. Зорич на всі поставлені питання давав дискутантам відповіді, які вияснили не одну складність проблеми, а опісля скеровано дискусію на рейки чисто союзових потреб, на проблематику організаційної праці і її цьогорічної послабленої ефективности. Тут уже говорила тверда логіка і мова чисел, і саме ця логічна мудрість устами члена Окружної Управи і секретаря Відділу 471 Павла Дубаса проявила себе в проголошенiй постанові — до одного місяця зорганізувати 100 нових членів, бо тільки таке число зорганізованих членів буде покажчиком живучости Округи і журби її Управи за долю УНСоюзу в провінціях Квібек.

Ще кілька ділових питань, ще поставлено кілька квестій і о год. 9.45 веч. голова Округи закрив засідання Окружної Управи. Перед закриттям директор кан. канц. Б. Зорич повідомив усіх присутніх, що він залишається ще два дні в Монтреалі для обговорення усіх відділових справ із Управами, чи тільки секретарем кожного Відділу зокрема, щоб виїхати з достатньою поінформованістю про стан і життя кожного відділу. Водночас зазначено, що Б. Зорич, якщо заходитиме потреба, на випадок якихнебудь неясностей чи комплікацій у звітуваннях чи діловодстві, кожному Відділові допоможе полагодити задовільно всі справи.

Під час двох днів перебування в Монтреалі директор кан. канцелярії Б. Зорич вияснив справу звітувань покійного секретаря Відділу 473 бл. п. К. Баніта, відбув ділові наради з секретарем Відділу 473 Юрієм Дзявою і предсідником цього Відділу та організатором на Монтреальську Округу Остапом Сквірським, відбув окрему зустріч із предсідником Відділу 448 В. Музикою та телефоном контактувався із отцем В. Бринявським, при церкві якого зорганізовано Відділ 474, говорив із предсідником цього Відділу Медведем, говорив із Остапом Дячишином, секретаркою Т. Мороз та секретаркою Б. Мельник.

Телефонна розмова зі секретарем Відділу 491 О. Приймаком не внесла нічого нового. Вона тільки потвердила, що стан цього зовсім анемічного і бездіяльного Відділу — це пряме віддзеркалення „активности" секретаря, що цілими роками організаційно стоїть на мертвій точці, не бере участи в союзових ділових нарадах, конференціях, курсах. Заходить негайна потреба цей Відділ приєднати до життєздатного секретаря.

Перед від'їздом відвідав ще раз Ляшін, стрінув там земляків із Мостищини Касардів, Осідачів і Шпитів, які були всі разом із своїми дітьми учасниками Ювілейної Імпрези, а які залишились у моїй пам'яті як дуже близькі мені люди, що своїми розповідями нагадали мені всі ці місцевості і терени, по яких проходила моя молодість. Вірю, що всі вони — це добрі вигляди для секретарки Відділу 495 Теклі Мороз для збільшення членства.

По двох днях зустрічів, дискусій, постійних побажань, я відлетів до Торонта. Зупинившись в Оттаві на одну ніч, щоб зустрітись із секретаркою Відділу 492 Лідою Шульгин. Редактор Ростислав Шульгин разом із своєю дружиною заїхали під „Елґін Лорд" готель і забрали мене до своєї хати, щоб там свобідно обговорити всі наші союзові справи. Пані Шульгін, як звичайно, інформувала мене про труднощі праці в столичному місті, де панує спеціяльна атмосфера і де треба дуже уважливо підходити навіть до звичайних справ. Відділ робить малі поступи, своє членство поволі збільшує. Закінчуємо свою зустріч підсумками, що не зважаючи на специфіку терену, треба добиватись видніших успіхів та що в травні приїде на організаційну працю обласний організатор В. Дідюк.

ПРИКЛАДНЕ СОЮЗОВЕ ПОДРУЖЖЯ ВІДЗНАЧИЛО 60-річчя СПІЛЬНОГО ЖИТТЯ

Григорій і Пелагія Райнгардт відзначували 5-го березня ц.р. 60-літній ювілей свого подружжя. Григорій родом зі села Виспа, повіт Рогатин, а його жінка Пелагія зі села Грусятичі, повіт Бібрка. Їх шлюб відбувся 3-го березня 1907 р. в Грусятичах . В 1912 р Григорій Райнгардт приїхав до Америки до Джерзі Сиҭі, де в 1914 вступив до Українського Нар. Союзу, до 170 Відділу. Коли в Джерзі Сиҭі не стало дяка, він вів дяківство від 1919 до 1921. В тому часі він підготовив аматорську виставу, яка називалася „Крайове Весілля". Вона принесла 360 долярів доходу. Ці гроші були вислані до його родинного села Виспа на закуп дзвонів. Райнгардт спровадив свою родину з краю і всю вписав до Українського Нар. Союзу включно із своїми внуками. Він став предсідником свого Відділу УНСоюзу і зорганізував багато нових членів. Хоч тепер він уже старша людина, вище 80 літ, то все ще працює для народної справи як в громаді, так і в парафії, бо ще до сьогодні дякує в церкві Пресвятої Тройці в Стетен Айленд, Н Дж. Він має дуже добру вдачу.Яке б там непорозуміння не було, він все його поладнає і спокійно і в добрий спосіб.

З часом обоє Райнгардти перенеслися жити до Стетен Айленд, де стали членами 211 Відділу. 5 березня 1967 р. вони відсвяткували своє 60-річчя подружжя окремим бенкетом, на якому в приявності представників місцевої газети описали своє життя, а зокрема народні звичаї, зв'язані з вінчанням, яке вони пережили 60 років тому. Місцева газета „Стетен Афленд Адвенс" подала розповідь Григорія Райнгардта про триднeвне весілля, яке згідно зі стародавніми звичаями його села, відбулося після його вінчання. Райнгардт працював як залізничий робітник, а тепер, на пенсії, дякує. На бенкеті обоє Райнгардти обдаровували подарунками своїх п'ятеро внуків і п'ятеро правнуків.

Теодор Соколовський
секретар 211 Відділу

НОВІ ЧЛЕНИ ПРИДБАНІ ОКРУГАМИ УНСОЮЗУ В ПЕРШИХ ЧОТИРЬОХ МІСЯЦЯХ 1967 РОКУ, А ЗОКРЕМА В КВІТНІ

П.Ч	Округа (осідок)	Кількість Відділів	Придбано членів в квітні	Разом 1967 р.
1.	Philadelphia, Pa.	38	74	199
2.	Toronto, Ont.	32	42	175
3.	Chicago, Ill.	33	27	143
4.	New York, N.Y.	39	22	106
5.	Detroit, Mich.	22	41	87
6.	Newark, N.J.	22	26	87
7.	Perth Amboy, N.J.	13	10	62
8.	Pittsburgh, Pa.	35	19	53
9.	Cleveland, Ohio	17	11	47
10.	New Haven, Conn.	15	9	40
11.	Troy, N.Y.	8	6	39
12.	Rochester, N.Y.	8	10	34
13.	Jersey City, N.J.	11	8	32
13.	Frackville, Pa.	21	15	32
15.	Winnipeg, Man.	13	1	21
16.	Montreal, Que.	10	3	19
16.	Passaic, N.J.	6	4	19
16.	Baltimore, Md.	8	6	19
19.	Buffalo, N.Y.	11	10	18
20.	Allentown, Pa.	10	3	17
21.	Utica, N.Y.	11	—	13
21.	Wilkes Barre, Pa.	9	4	13
23.	Scranton, Pa.	13	2	12
24.	Youngstown, Pa.	10	6	12
25.	Woonsocket, R.I.	8	1	11
26.	St. Louis, Mo.	7	2	10
27.	Boston, Mass.	5	—	7
28.	Ludlow, Mass.	5	3	5
29.	Необ'єднані Відділи	39	10	34

НАЙКРАЩІ ВІДДІЛИ УНСОЮЗУ, ЯКІ ПРИЄДНАЛИ НАЙБІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ В 1967 Р.

П.Ч.	Число Відділу	Місцевість	Приєднано членів
1.	153	Філядельфія Па.	78
2.	397	" " "	30
3.	340	Нюарк, Н. Дж.	27
4.	371	" "	26
5.	183	Дітройт, Миш.	24
5.	407	Торонто, Онт.	24
5.	460	Лондон, Онт.	24
8.	440	Торонто, Онт.	23
9.	423	Шикаґо, Ілл.	21
10.	372	Плейнфілд, Н. Дж.	19
11.	114	Шикаґо, Ілл.	18
12.	42	Пасейк, Н. Дж.	17
12.	155	Перт Амбой, Н. Дж.	17
12.	221	Шикаґо, Ілл.	17
12.	402	Етобікок, Онт.	17
16.	379	Шикаґо Ілл.	16
17.	174	Дітройт, Миш.	15
17.	240	Клівленд, Огайо	15
17.	361	Ню Йорк, Н. Й.	15
17.	(20)412	Торолд, Онт.	15

ФОНД НАГЛОЇ ПОТРЕБИ

СПИСОК Ч. 83

Н. Луців	Б. Лотоцький	І. Машталір
А. Драган	де Віліґост	Г. Цапік
А. Дебрин	О. Лотоцький	д-р М. Данилюк
В. Боднарський	де Віліґост	П. Попадюк
Г. Працик	О. Лотоцький	Я. Карпяк
М. Колодруб	де Віліґост	І. Чайка
С. Колодруб	о. М. Антохій	О. Марич
Е. Манацький	О. Березюк	Н. Недільська
О. Зохнюк	О. Гайдай	Слободян
В. Костюк	д-р О. Гайдак	П. Шандрук
Я. Щербанюк	М. Дербуш	І. Островська
д-р Т. Крупа	д-р С. Єрмоленко	Я. Онищук
І. Казанівський	О. Костюк	Р. Пасіка
Б. Петріна	К. Пилатюк	П. Машталяр
Р. Петріна	С. Тоцький	П. Стеблинський
О. Петріна	345 Відділ УНС	І. Левицький

Сума проголошених чеків	$ 135.40
Раніше проголошено	$22,029.03
РАЗОМ	$22,164.43

СПИСОК Ч. 84

Т. Николайчик	Ю. Пеняк	Т. Шпікула
Ю. Гріненко	М. Коваль	А. Когут
М. Бумба	Ф. Ярош	І. Цибряк
В. Михович	М. Сверлик	П. Ліщак
В. Галізів	П. Куліш	М. Мартинишин
С. Кузелчак	М. Ющак	

Сума проголошених чеків	$ 50.98
Раніше проголошено	$22,164.43
РАЗОМ	$22,215.41

ВП. СЕКРЕТАРЮ!

ЩОБ У 75-РІЧНИЙ ЮВІЛЕЙ УНСОЮЗУ В 1969 РОЦІ ОСЯГНУТИ НАШУ ВЕЛИКУ МЕТУ: 100,000 ЧЛЕНІВ, МУСИМО ПРИДБАТИ В ЦІМ РОЦІ БОДАЙ 7,000 ЧЛЕНІВ. ЦЕ ОСЯГНЕМО ТІЛЬКИ ТОДІ, КОЛИ *ВСІ* НАШІ ВІДДІЛИ *ЩО МІСЯЦЯ* ПРИШЛЮТЬ НАМ БОДАЙ *ОДНУ* ЧЛЕНСЬКУ АПЛІКАЦІЮ. ВИКОНАЙТЕ СВІЙ ОБОВ'ЯЗОК. ПРИШЛІТЬ У ЦІМ І В КОЖНІМ НАСТУПНІМ МІСЯЦІ БОДАЙ ОДНУ АПЛІКАЦІЮ.

В. Дідюк

КАНАДІЙСЬКИМИ ШЛЯХАМИ

Температура досить знизилася. Дме холодний вітер та завіває снігом, якого навіть у Торонті навіяло немало. Хоч у відблиску сонця біленські платки снігу блистять, немов кришталь та виглядають приманливо, холод не дуже додає охоти вириватися з теплої хати! Але яка рада є для організатора УНС, коли вже тиждень тому він умовився з головою відділу у Ватерфорд, п. С. Дворніком, і секретарем п. І. Михалевичом, що треба бути там у неділю 5-го лютого, на загальних зборах. Щоправда, коли ми умовлялися про день зборів, нам навіть не снилось, що може бути аж так холодно та ще із снігом!.. Тоді, наприклад, у Торонті було дуже тепло і падав густий дощ... Такі дивні тут атмосферні раптові зміни. Сказано — зроблено!.. Треба їхати туди і то на кілька днів, щоб на місці все підготовити до зборів, заохотити, підшукати нових молодших і активних людей до праці в УНС, посилити організаційну кампанію за приєднання нових членів і т. д. А тому, що відділ розтягнений в дооколичних фармах, треба багато часу і труду, щоб усе вчасно виконати...

Збираю „манатки" та, щоб не застряти в снігах Ватерфордських фарм, вибираюсь автобусом в сторону Гамилтону, а там пересідка до Порт Довер, де живе на великій і добре загосподареній фармі наш шановний голова відділу п. С. Дворнік.

В дорозі.

У вигідному автобусі приємно через вікно спостерігати, як чудово вистелює землю біле покривало, як на сонці блистять розлогі фарми, обліплені інеєм похилені дерева, заметені стежки, а подекуди навіть засипані снігом дороги... Швидко ми вже у Гамилтоні, там пересідка, і вже прямую до призначеного місця. Щоб довідатись, де саме треба б мені висісти, звертаюсь до шофера. Той чемно запитує мене, до кого хочу? Відповідаю: до Мр. Дворнік! „Окей, — каже! — Я знаю його... і скажу, де висісти!".. Віддаю йому квиток на вказаному місті висідки, а він ще чемніше, але вже українською мовою каже: „Поздоровіть п-во Дворніків від Богдана!" Дякую йому та з приємним почуттям у душі прямую заметеними стежками фарми до гостинного дому п-ва Дворніків, з думкою про те, де де тільки не знайдеш нашого брата? Здається на всій земній кулі, в таких чи інших обставинах, в такім чи іншім заняттю — працює і діє українська людина!

В домі пана голови

На досить великій, понад 300-гектаровій фармі, хата, господарські будинки та потрібна машинерія, все впорядковане! Видно господарську руку досвідчених власників. Вітаємось, говоримо — про все: УНС, громадські справи, особисті, родинні і т. п. П-во Дворніки це старші наші піонери громадського і культурно-освітнього та церковного життя, колись на Заході Канади, а тепер тут. Обоє свідомі і активні громадські працівники. Дуже гарно під кожним оглядом виховали своїх шестеро дітей (сини і дочки). Наймолодший син Борис ходить до гай скул, є головою СУМК і активним членом місцевих організацій та допомагає батькам у праці на фармі.

Сам п. Дворнік — учасник Визвольних Змагань на рідних землях, дуже начитаний, активний громадський діяч. У хаті має велику бібліотеку, читає майже всю нашу пресу і нові видання. На фармі управляє: Кукурудзу, тютюн, городину, а в зимових місяцях годує телят на м'ясо. Обговоривши наші справи, приступаємо до організаційної праці. Вибираємося у відвідини окремих людей та секретаря відділу. Гарним „Шевролетом" — ох, яка шкода, що не санками, чи залубнями з парою коней, ми їдемо!.. Так і нагадалися, старі „добрі" часи! Сніг і дальше курить. Через Порт Довер до Ватерфорду. Заїжджаємо до Сокирків, Магалясів, Шидлів, а звідти до католицької церкви, де зустрічаємо пароха Всеч. о. Заяця та декількох активніших громадян, як також застаєм сходини членів Осередку СУМ і дітей Рідної Школи. Звідти їдемо до секретаря відділу п. І. Михалевича.

В домі пана секретаря

Чудова фарма. Впорядковані будинки. Добірна машинерія і напричуд гарна хата, якої може позавидувати кожний, навіть у великом місті. Хата влаштована в українському стилі, з повним комфортом. Тільки кілька акрів для своєї потреби залишив собі п. Михалевич, решту вирентував. Вже час відпочити! І, слушно!. Спільно плянуємо загальні збори, а найважливішими справами журимося. П. Михалевич по 25-роках секретарства у відділі також хоче відпочинку. Кого ж знайти? Спільно обмірковуємо і вдало розв'язуємо цю справу на наших зборах. П-во Михалевичі це також піонери нашого громадського і культурного життя в Канаді. Колись у Гамилтоні, а тепер тут вони і донині активні громадські працівники. Дуже гарно виховали двоє дітей (дочку і сина). Син інж. працює на відповідальному і керівному становищі, дочка учителька, тепер пані Кольман, дуже культурна і активна діячка. Обоє володіють українською мовою у слові і письмі. І мама з великою радістю показувала листи сина, які він пише до неї тільки по-українському. Ще довго, до пізнього часу ми розмовляли, порушуючи багато різних справ.

Неділя 5-го лютого 1967 р.

Рано відвідали ми обидві церкви: укр. кат. і православну. На Службі Божій у католицькій церкві було дуже багато людей. Службу Божу правив о. Заяць, співав провізоричний хор під проводом нашого нового секретаря відділу п. Закамарка. Церква недавно збудована, у гарному укр.-візантійському стилі. При церкві існують парохіяльні організації, а в окремому приміщенні (залі) мають також своє приміщення такі національні світські організації як: ЛВУ, СУМ і Рідна Школа. Парохом православної громади, яка також гарно організована, є о. Гліцький. При церкві, що тимчасово використовує будинок колишньої школи, приміщуються парафіяльні організації, є хор, едільна школа, „Просвіта" СУМК і др. Громада плянує побудувати нову і гарну церкву. Обидві громади виступають спільно під час дня 22 січня. В цьому році особливо гарно було зорганізовано відмічення Свята Державности України, а на міській ратуші повівав блакитно - жовтий прапор. Є змагання відновити діяльність відділу КУК, яка з якихось причин ослабилась у останніх роках. По полудні ми відбули загальні збори відділу, на яких обрали нового і активного секретаря, громадського працівника з молодшої еміґрації, п. Закамарка. Головою дальше залишився п Дворнік, а п. Михалевич за свою довголітню працю — став досмертним почесним головою відділу; касиркою відділу стала пані Кольман. В пляні праці обговорено цілий ряд завдань, які присутні зобов'язалися виконати, щоб відділ у цьому році здобув чималу кількість членів та надробив певний застій з попередніх років. Сто членів відділу — це найближча мета управи. Не сумніваємося, що новий секретар має великі можливості приєднати до відділу цілий ряд людей, з якими працює і в других організаціях. По закінченні зборів гостинна пані Михалевич, яка довгі роки допомагала своєму чоловікові у праці УНС та завжди була активною громадською працівницею, головно у хорах (ще і досі ггарно співає) та аматорських гуртках, щиро гостила присутніх „чим хата багата"!. Як вияв „доброї волі" і започаткування нового періоду праці, присутні на зборах взяли собі додаткові поліси, чим дали доказ належної оцінки дій і розвитк УНС. Віримо, що наш „фармерський" і найбільший простором, бо тягнеться десятки миль, відділ швидко стане одним із кращих і активніших відділів УНС, в чому багато успіхів йому бажаємо! В околицях: Ватерфорду, Симко, Перт Довер і на фармах живе багато наших людей, здебільшого фармерія, що управляють кукурудзу, тютюн, городину.

В дорозі додому

Перебувши три дні у гостинних союзівців і виконавши всі свої завдання, дякую всім за все добре та вибираюся у товаристві п-ва Кольманів в сторону Брендфорду, щоб звідти виїхати до Торонта. Сніг не переставав падати, а вітер мав приємну „забаву" нести-завівати його полями. Пригадалися молоді літа, коли не раз от десь так під Різдво ми, ще тоді молоді, ходили снігами, совгалися на лещатах, або просто „качалися" у снігу. І так, як тоді, так і тепер, — тоді на рідній Україні, а тепер у вільній і чудовій Канаді, — віяв такий самий вітер з таким самим снігом. Все, здавалось би, те саме ..., на жаль, ми не ті самі!.. Пройшов час і роки... З такими думками-гадками, переплітаними враженнями зустрічів, з різними людьми, я відчував десь у глибині душі велику до них любов і пошану: крім своїх обов'язків, зайнять і турбот, вони знаходять ще так багато часу для всіх справ, що є нашими спільними, нашими українськими. Ця моя пошана відносилася ще більше до наших піонерів, до людей, які дуже часто в „холоді й голоді", без знання терену, мови, — змогли здобути те, що сьогодні ми маємо. А, здобулись вони на велике! Певно, що між ними були і наші союзовці, 73-роки в Америці та понад 50-т у Канаді, які також доклали велику цеглину до столітної історії Канади. Слава і честь вам, трудівники великі! Свої таланти ви не змарнували! Ви гідно і чесно виконали своє завдання перед Богом і Батьківщиною, витиснули печать свого незламного духа, з яким прийдешнє покоління піде у життя!.. Дякую вам, союзовці Ватерфорду і околиці, та вірю, що розбудуємо спільно ваш відділ якнайкраще.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ

Знаменна промова міністра Онтаріо А. Ґросмена про українців, „Бабин Яр" і свободу

Едмонтон, Канада. — Промовляючи на бенкеті з нагоди 25-річчя Похідних Груп ОУН, онтерійський міністер Аллен Ґросмен заявив: „Доки Україна в неволі чужої диктатури, поки якаанебудь нація поневолена, поки яканебудь раса чи релігія переслідувані, доти кожний з нас — у неволі" Як повідомив тижневик „Українські Вісті" з 4 травня з Едмонтону, мін. А. Ґросмен згадав про різні перекручування фактів, які „створюють непорозуміння", та підкреслив, що вже той факт, що про 70 000 загиблих у „Бабиному Яру" під Києвом лише коротко повідомляли совєтські джерела, не сприяє порозумінню між народами. Одночасно промовець ствердив, що там загинули люди різних націй, рас і релігій з рук німецьких фашистів та висловивсь, як про героїв, про розстріляних у Києві Ґестапом українців з Похідних Груп. Для тих українців, які втомились боротьбою, або ж занадто захоплюються своїм добробутом за кордоном, міністер А. Ґросмен, до речі, сам жидівського роду сказав: „Всі народи, опановані чужими силами, будуть колись вільними. Україна буде вільна. Хто вивчає історію, той знає, що ніяка нація не буває навіки поневолена . . . Немає в світі сили, яка перемогла б людське прагнення до свободи і самовизначення. Чи ви часом зневірюєтеся, тратите надію, що Україна буде вільна? Якщо так, то подумайте про Ізраїль, що 2,000 років був мрією і надією жидівського народу".

Канадійські англомовні газети журяться непослідовністю українців

Вінніпеґ. — Місцеві англомовні щоденники „Вінніпеґ Трібюн" з 27 квітня і „Фрі Прес" широко коментуючи справу вивчення української мови у місцевих школах та у зв'язку з визнанням прав українській мові в міському університеті, запитують, чому це у великому Вінніпезі, у трьох середніх школах округи українську мову вивчають лише 73 учні? Вони повідомили, що за найновішими вістками від директорів тих шкіл виходить, що там будуть вивчати українську мову й літературу наступного року трохи більше дітей, а саме — 100 осіб. Кореспондент „Вінніпеґ Трібюн" Робин Тейлор інформує на сторінках того щоденника:

„Українська спільнота — так очевидно горда своєю спадщиною — ставить шкільну адміністрацію міста в безвихідь. У школах Вінніпеґу є звиш 6 тисяч дітей українського походження. Українська мова є в програмі чотирічного навчання, але під цю пору тільки 73 учнів є в українських клясах усієї шкільної системи (тобто, вивчує українську мову). Є познаки, що в наступному шкільному році та позиція зросте лиш дуже незначно, дармащо українська мова є вивищена до статусу французької й німецької мови як „друга" мова, вимагана при вступі в університет Манітоби. Недавні підрахунки зголошень у шкільній адміністрації показують всього яку сотку учнів більше, що будуть вивчати у країнську мову в наступному шкільному році."

Тижневик „Новий Шлях" з 13-го травня, з якого взято цей переклад, закликає українських батьків у Вінніпеґу звернути негайно увагу на цей стан, тим більше, що — як це підкреслено і в канадійських англомовних виданнях — у Вінніпеґу в Рідних Школах вчиться яких 2.000 дітей української мови, літератури, історії, географії. Також тижневик „Поступ" з 7 травня, що виходить у Вінніпеґу, інформуючи про такий загрозливо-небезпечний стан на полі вивчення української мови в офіційних канадійських школах у неофіційній столиці українців Канади, у Вінніпеґу, закликає батьків-українців не чекати вже більше на англійську пригадку (Шевченківське „німець скаже" . . .), а негайно реєструвати своїх дітей, щоб вони вивчали українську мову, на що так шляхетно погодилась вільна Канада і що є невідкличною вимогою і часу, і української справи.

Роксоляна Рослян співатиме в опері на „Експо-67"

Едмонтон. — У кінці квітня Канадійська Рада надала молодій українській оперній співачці з Едмонтону, Роксоляні Рослян, стипендію висотою в 2 500 дол., а до них ще й 400 дол. на покриття коштів подорожі до Европи для поглиблення вокальних студій. Сопрано Р. Рослян минулого року співала в оперному театрі в англійській столиці, недавно виступала в „Линкольн Центрі" у Ню Йорку, як співачка-солістка, на тлі балету Ігоря Стравінського; влітку виступатиме в головній ролі в опері Моцарта „Косі фан тутті" на Страдфортському Фестивалі. На Світовій Виставці в Монтреалі, а також у Торонті Роксоляна Рослян виступить в ролі Марґарити Ріел у новій канадійській опері Геррі Соммерса „Луіс Ріел". Молода оперова зірка є дочкою сл. п. д-ра М. Росляна, її мати, сестра і брат живуть у Едмонтоні. Бажаємо найкращих успіхів у важкому і складному оперовому мистецтві!

Василь Авраменко — у австралійській пресі

Перт, Австралія. — У зв'язку з перебуванням майстра народного танку Василя Авраменка з Ню Йорку в Австралії, де він у різних містах країни висвітлює свої фільми та вчить десятки і сотні дітей і молоді українських танців, багато газет містять прихильні відгуки про нього та його працю. „Дейлі Нюз" з 5 січня, „Канберра Таймс" з 27 березня, „Меркури" з 29 березня 1967 р. та ін. помістили замітки та ілюстровані фотознімками репортажі, зазначаючи, що 72-річний Василь Авраменко танцює з легкістю 35-річної людини, що він працює для збереження українських культурних традицій, зокрема в ділянці танку, у всіх країнах поселення українців у вільному світі та що свого майстра танку українці в Австралії зустрічають хлібом-сіллю, вишиваними рушниками, великими групами дітей в українській народній ноші. Австралійські газети повідомляють також, що сам В. Авраменко завжди ходить у стилізованій українській народній ноші, що він родом з Київщини, змагався за вільну Україну, був інтернований, у 1920-их рр. еміґрував до Америки, де близько 100.000 української молоді в ЗДА і Канаді запізнались, завдяки його праці, і полюбили український танок.

З листів до редакції.

ПРО ГАЛИНУ АНДРЕАДІС

У новинці п. н. „Видатні успіхи української співачки в Европі" сказано м. ін., що „одночасно з виступами у Віденській Опері, Галина Андреадіс працює над партією князівни Анни в опері Антона Рудницького „Анна Ярославна", що вже є у стані підготови".

Ця вістка помилкова: в моїй опері „Анна Ярославна" п. Галина Андреадіс виконуватиме на моє прохання, головну меццосопранову партію, а саме графині Люїз Монморансі — а заголовну сопранову партію князівни Анни, співатиме п. Марта Кокольська, яка, до речі, як я мав приємність переконатися, вже її всю вивчила.

Антін Рудницький

ВІСТІ З ТОРОНТА

Зустріч з сенатором П. Юзиком, — 12 квітня відбулася в гостинниці Мейфер Інн, зустріч із сенатором П. Юзиком і його дружиною, яку влаштувало Об'єднання українських підприємців, промисловців і професіоналістів. Зустріч відбулася з нагоди виходу з друку книжки сен. П. Юзика в англійській мові під з. „Українські канадійці: їх місце і роля в канадійському житті". Книжка вийшла за старанням ОУПіП: має 104 сторінки друку, 46 ілюстрацій, мапу України та 2 діяграми, для відзначення 75-річчя українського поселення й 100-річчя Канади. Зустріч відкрив голова Об'єднання адв. М. Романюк, програмою проводив п. І. Ілащук. Сенатор, як завсіди промовляв отверто, заторкуючи проблеми українців в Канаді. За промову подякував сен. Юзикові від присутніх — адв. М. Романюк, а п. Ілащук вручив сенаторові подарунок від Об'єднання УПіП.

Наші гості з Квебеку, — Федерація Етнічної Преси запросила до Онтаріо французьких журналістів з Квебеку, які були гістьми етнічної преси в Торонті від 7-12 квітня. Понад 50 французьких журналістів відвідали атракційні місця в Торонті, та околиці. Уряд Онтаріо влаштував прийняття на честь квебецьких гостей в готелі Роял Йорк. Промовляли: прем'єр Робартс й інші міністри. Від етнічної преси вітали гостей: голова Асоціяції Етнічної Преси в Торонті д-р Кіршбавм і почесний голова Федерації суддя Ліндал. У розваговій частині виступали мистецькі групи з піснями і танцями від словінців, словаків, поляків і українців, яких репрезентував наш славний квартет „Верховина" під керівництвом пані О. Глібович.

Конвенція українців католиків, — 1-го квітня ц. р. відбулася 5-та Конвенція Централі Українців Католиків, Торонтонської Епархії, в якій взяли участь делеґати складових організацій: БУК, ЛУКЖ, УКЮ і Братство св. Миколая. До нової управи Централі обрані: д-р М. Кушпета — президент, П. Івахів — І заступник, мгр. М. Бардин — II заступник, пані М. Павлишин — секретарка, пані І. Малицька — скарбничка. Крім того до Президії входять з уряду голови і секретарі Епархіяльних Управ складових організацій Централі. Програмово-організаційну доповідь на Конвенції виголосив всечн. о. д-р Б. Липський — духовний асистент Централі, промовляв і Владика Преос. Кир. Ізидор.

Зустріч з головою ПУН, — 6 квітня відбулася в УНО пресова конференція-зустріч з головою ПУН — О. Штулем, який поінформував присутніх про ціль прибуття до Торонта, щоб взяти участь у святкуваннях 25-річчя похідних груп ОУН. Говорив і про Світовий Конгрес Вільних Українців, який, на його думку повинен обов'язково відбутися у запланованому речинці при кінці цього року. Конференцію закінчено показом фільму із 75-річних св'яткувань поселення українців в Канаді, що відбулися минулого року в Торонті. З Торонта гість виїхав до Монтреалю.

Фундація ім. Т. Шевченка, — Торонтонське представництво її спочиває в руках проф. Я. Козловського і розгортає щораз більшу активність у призбируванні фондів, які в цьому році 100-річчя Канади, Торонто повинно зложити коло 250.000 дол. Упорядкована картотека і докладні адреси, а при тім відповідне число збірщиків дають надію, що акція буде успішна. Як відомо, згідно з постановами Ради Директорів Фундації вплати приймається за такими нормами: жертводавці вплачують від 10-100 дол., члени: від 100-1,000, фундатори: від 1.000-5.000, меценати від 5.000 і більше. На бажання ці вкладки можна розкласти на сплати на кілька років, підписуючи відповідне зобов'язання, В котрій групі хочете себе бачити? Це залежить від доброї волі і матеріяльних спроможностей! Буде добре, коли в котрійсь з груп знайдете своє ім'я, що перейде в історію нашого національного „я" — в Канаді. Жертвуймо по своїй змозі, але жертвуймо всі.

Збори найбільшого Відділу БУК. 16 квітня в полудневих год. у залі святомиколаївської школи відбулися річні загальні збори найбільшого відділу БУК, на якому вислухано звітів, переведено дискусії, уділено абсолюторію уступаючій управі і обрано нову управу. Збори вела Президія в складі: інж. М. Цибульський — голова, В. Дідюк — секретар, та всчн. о. д-р Б. Липський, — духовний асистент. Відділ і надалі очолив інж. О. Клюфас.

Дитяча п'єса-казка. — 23 квітня і 7-го травня ц. р. виставлено в залі цілоденної школи св. Йосафата, дитячу п'єсу-казку в 5-х картинах А. Шияна Котигорошко, за мотивами українських народних казок. Участь взяли діти цілоденної школи під керівництвом мгр. М. Кінасевич.

Нова пластинка, — Альбом композицій Богдана Веселовського, в якому виступають: Антін Дербиш, Віра Байрак, і квартет „Верховина" під орудою пані О. Глібович. Склад квартету: Віра Байрак, Віра Івашко, Женя Котиш і Оленка Глібович. Музичний керівник, Джек Заза. Мистецьке оформлення на окладинці пластинки, що називається „Зіркою", виконав В. Гринько.

В. Дідюк

Бронкс, Н. Й.

ДИТЯЧІ ГУРТКИ КНИГОЛЮБІВ

Відрадним явищем в наших відділах СУА вважаємо заснування дитячих гуртків книголюбів. 2-го квітня, численно зібрані батьки й гості мали нагоду побачити і почути роботу таких гуртків книголюбів, заснованих при 82 від. СУА на Бронксі ще 18-го лютого ц. р. Вони зі зворушенням слідкували за проробленою працею 33 дітей, що зорганізовані в двох гуртках, для старших 11-13 літ і для молодших від 7-11 літ. Діти читали оповідання або вірші наших дитячих письменників: молодші діти читали „Писанку" Лесі Храпливої, кожна дитина строфу вірша, старші, поділені на дві групи, читали „Леґенду про Христа" К. Малицької і „Меч і Книга" В. Барагури. Сцена була прикрашена ілюстраціями до кожної книжки, роботи дітей: Писанка, Розп'яття, Бандура, Євшан-Зілля. Гуртки заініціювала і веде п-ні Ірина Городиська-Іванчишин при школі українознавства в парохії церкви св. Покрови на Бронксі, яку провадять під цю пору п-ні Лідія Вовчук і Таня Лютик.

Гуртки працюють на базі самоуправи. Кожний гурток має свою голову, секретаря, касира. За зібрані гроші (місячна вкладка 10 цт.) звичайно купують книжечки до своєї бібліотеки. Вечір відкрила голова відділу п-ні Є. Лисько. Виховна реф. І. Городиська - Іванчишин в слові до дітей сказала про ціль дитячих гуртків книголюбів. Ред. В. Варагура сказав про велику вагу виховання дітей в українському дусі через вивчання мови в письмі і слові, збирання дитячих бібліотек, тим більше, що тепер є дуже багато добрих, цінних і гарно ілюстрованих книжок для дітей. Дитячі письменники згуртовані в ОПДЛ на чолі з сеньйором Р. Завадовичем обдаровують наших дітей численними прегарними виданнями. Журнальчик „Веселка" (вид. „Свободи"), „Готуйсь" (вид. „Пласту"), „Мій Приятель" з Канади, „Юні Друзі" з Англії і інші становлять дуже цінний вклад у виховання дітей.

Секретарка молодшого гуртка Марта Іванчишин (голова гуртка С. Цегельська) і секретар старшого гуртка Петро Миськів (голова гуртка Ігор Раковський) прочитали звіти з двомісячної праці і висказали щиру подяку своїй провідниці па-

кувати вже готову книжку перекладів з Верлена украні І. Іванчишин за повну посвяти працю з ними. Коли в кінцевім слові підписана звернулася до дітей, щоб підійшли до стола, де були книжки, діти гуртом обляглим стіл, і тоді батьки закупили книжок на 42 доляри.

При чайку і солодкім вдоволені батьки і горді з свого першого успішного вечора діти приємно провели час на гутірці.

Ольга Соневицька

Софія Купшір

ПОВЕЛИКОДНІ РЕФЛЕКСІЇ

Не було, мабуть, на еміґрації старшої людини, яка у великодню неділю не сказала б: „Не було то, як українські великодні баби"! І не було, мабуть, такої бабуні чи дідуся, які, почувши таке, не додали б: „А перекладанці і маківники! А ковбаси і шинка, роблені вдома!" І не було, мабуть, на еміґрації такої української родини, яка у великодню неділю не згадала б багатьох презрізних національних присмак, писанок і, очевидно, квітнонедільної шутки.

Безсумніву, ми вигнані з раю, і то подвійно: з рідної землі і з краю дитячих літ. І тому ми, не зважаючи на все, завидуємо тим, що залишились над Дніпром і над Дністром. А вони? . .

Напевно не було в Україні такої старої людини, яка у великодню неділю не сказала б речення: „Не було то, як наші давні великодні баби!" І перекладанці, і маківники, і шинки, і писанки . . . Але в усіх українських родинах, які в серцях своїх зберігають гомін воскресних дзвонів, напевно були тільки шутки, бо всьому іншому виповів війну політичний режим. Дерева й квіти втримуються найдовше в людській традиції. Великодня пальма у виді галузки верби ялинка на Різдво, шувар на Зелені Свята. Мирта, васильок, барвінок, рожа, лілея — нерозривно пов'язані з головними справами людського життя. Роля квітів у житті людства домагається великої монографії.

Але повернімось до великодніх баб. Баби витиснула не чужина, а зуб часу. Це час, не чужина виповів війну великоднім бабам: час у значенні епохи та приватний час, особисто-людський. Епоха не сприяє розгортанню складного куншту приготовлювання страв, бо не має приладдя, засобів і уладжень для того та й, особистого часу, яким розпоряджає пересічна людина, не вистачає сьогодні на довготривалий кухонний ритуал. Решти доконала сучасна дієтика. Страви, печиво і солодощі, що вимагають довгого приготування і складних заходів, вимандрували нині, згідно з духом епохи, з печей і приватних кухонь до харчових фабрик.

Змінливість і перeминання відрізняють дочасність від вічности. Людина в основному не любить перемін, боїться їх, страждає з їх приводу. Бо людина тужить до безчасової, незмінної вічности. Але хто любить і цінує життя, повинен перш усього полюбити змінливість. Бо без неї не було б життя. Щаслива людина — це та, що розуміє конечність перемін. Нещасливі люди — це ті, які постійно жалують за тим, що минуло, що було відмінним. Великодня баба є символом проминання. Проминають, зміняються і безповоротно гинуть у хвилях минулого не тільки людські страви, напої, смаки, оздоби, звичаї, забави, навіть твори мистецтва (не зважаючи на те, що мистецтво є ніби вічне), — але й цілі цивілізації. Ніхто вже сьогодні не їсть вола з рожна, не п'є прісних медів, не носить жупана чи криноліни, не читає романів баронової Крюденер, не грає фараона, не проливає сліз над стражданнями молодого Вертера. Ми тільки усміхаємося до цих справ і оглядаємо їх сліди в музеях, галеріях і книжках з таким самим здивуванням і недовір'ям як кістяки плеродактила або мамута. Вже поволі переходять у минуле народні строї і багаті звичаї дівичвечорів, сватань, весілля, похоронних голосінь.

Чи це добре, чи погано? Ані одне, ані друге. Це попросту конечне. Ворогом звичаїв, прикрас і одягів не є людина, але знову ж час. Виконання народнього одягу чи мальованої скрині вимагає багато часу, перераховуваного сьогодні на години роботизни. Людський час незвичайно подорожів. Колись дівчата тижнями скубали гусей і місяцями пряли. Сьогодні майже все, що людині потрібне, витворює, куди дешевше і скоріше, фабрика. Хтож власноручно ліпив би горшки? Сьогодні не святі горшки ліплять і навіть не звичайні смертельники.

Також і звичаї вимагають часу і багато важко доступних і коштовних предметів. Колись коштовні сільські весілля тривали три дні і три ночі. Нині большевики завдають смертельного удару не тільки весільному, але й іншим обрядам і звичаям.

Немає, отже, рятунку для т. зв. культурної традиції, що виражується в предметах, прикрасах і формулах. Час є для неї невблаганний.

Але не поринаймо у фаталізм. Людина живе на землі на те, щоб з Божою поміччю визволитися від часу, а її щоденною долею є небхідність боротьби з часом, зі змінливістю, з проминанням. Вартість людини міриться тим, наскільки вона зуміє піднестися понад часом і залишити по собі твір, що тривав би після неї.

Матеріяльну традицію важко обороняти, бо матерія є крихка й нетривала. Але залишаються величні обшири духової традиції. В боротьбі за її збереження людина має куди більші шанси. А духова традиція в періоді Великодня, — це не баба і шинка, але очищена душа і подяка Господові за хліб і сіль, за огонь і воду, за священиче помазання, за добра, без яких не було б життя і ясности на його шляху.

А коли не має під рукою базьків і великодніх шуток, є завжди „найшляхетніше дерево з усіх: ні один ліс не видав такого подібного щодо листя, квітів і овочів".

Згадка про Освальда Бурґгарда — Юрія Клена

У „Літературній Україні" з 31-го березня надрукована інформація, що незабаром у київському видавництві „Дніпро", в серії „Перлини світової лірики", має вийти книжка вибраних перекладів з видатного французького поета Поля Верлена (1844-1896). Не згадуючи про те, що в 1930-му році наказом влади було заборонено дру- інською мовою, „Літературна Україна" пише: „Спробу дати більшу добірку було зроблено 1929-30 рр., коли готувалася антологія французької поезії за ред М. Зерова та С. Савченка. Для цієї антології з Верлена перекладали М. Драй - Хмара, Борис Тен, П. Филипович, О. Бурґгардт, М. Рошнівський, Д. Дудар."

Загадковий для читачів середнього і молодшого покоління в УССР О. Бурґгардт — це відомий поет і перекладач Юрій Клен, який помер по війні у Західній Німеччині, залишивши видатну поему „Прокляті роки" — про голод 1933 р. в Україні, епопею „Попіл імперій", високомистецьку збірку „Каравели" та ін. твори, в тому цінні літературно - критичні статті.

До згаданої збірки перекладів з П. Верлена ввійдуть також переклади М. Рильського, М. Лукаша, Г. Кочура та ін.

З листів до Редакції:

Титуломанія

Кілька днів тому натрапляю в книгарні на публікацію автора „Проф. П В." Хто знає „професора П.Б.?" Якщо з деяких причин автор затаює своє прізвище, то що помагає цій публікації титул „проф.?"

Надуживання титулів серед нашої еміґрації стало наче епідемією. Коли до цього ствердження добавимо ще факт просто присвоювання собі академічних титулів, то будемо мати повний образ нашого „духового зубожіння".

Відомо, що більша частина старших віком інтеліґентів на тутешньому терені не мала можливости влаштуватися на працю за своїми дійсними професіями. Виконування фізичних, інколи дуже важких рокіт, нікого не дискредитує і не відбирає їм правно набутих академічних титулів, одначе, який це глузд чванитися своїми титулами на праці, яка немає нічого спільного з титулом?! Ще гірша справа з особами, які незаконно присвоюють собі академічні титули, забуваючи, що в Европі за це навіть судово карають.

На сторінках „Свободи" постійно зустрічаємо крім академічних титулів, як „д-р", „проф." чи „дипл. інж." такі титули, як: директор, інспектор, меценас, радник, старший бібліотекар, п-ні докторова, п-ні інженерова та низку інших прикметникових новотворів, не враховуючи високих військових ступнів, придбаних на еміґрації, коли вже давно не стало армії.

Академічні титули, чи радше титули зв'язані з професією, вживається в Америці переважно на професійних місцях праці, однак у бюрах прийнято кликати дану особу по прізвищу, чи імені — рідко коли вживаючи його академічного титулу. Переглядаючи нюйоркські 88-ми сторінкові щоденники, читач не знайде там стільки титулярних назв, як це буває в 4-ристорінковій „Свободі".

Яка причина цього лиха? По нинішній день в нашому громадянстві покутують впливи: австрійські, польські й німецькі.

Молодь, яка виростає на терені ЗДА, ставиться з несмаком до української перебільшеної, барвистої титуломанії. Ви часто почуєте запити молодих людей щодо деяких титулів і ледви чи можна завжди дати правильну відповідь.

„Свобода" зробила б велику прислугу українській термінології, коли б, в якомусь „кутику титуломанії" з'ясувала зміст, значення, деяких титулів. Ще більшу прислугу зробила б „Свобода", якби взагалі додавала якнайменше титулів до друкованих українських прізвищ.

Роман С. Голіят

„Українки печуть найкращий хліб"

Ню Йорк (Я. К.) — 12-го травня в Голмарк Ґалерії при 5-ій Аве в Ню Йорку закінчилася цікава виставка п. н. „Хліб та вино". Тривала вона два місяці і притягнула тисячі глядачів. Лише за перших 10 днів, оглянуло виставку понад 16 тисяч осіб, що в історії ґалерії є найвищим числом. До цієї виставки орґанізатори приготовлялися два роки і вдалось їм нагромадити велике число цікавих і цінних експонатів.

Виставлено велике число всяких чаш для вин, приладів для виробу вин і печення хліба і понад 100 родів всякого випіку хлібів з 25 країн. Належну увагу присвячено також хлібові та винові, яких уживається в релігійних обрядах.

В цій виставці взяли також участь українські жінки. Як можна догадуватися з прізвищ, з Філядельфії виступала з весільним короваєм п. Марія Білецька. П. Марія Сосяк з Йонкерсу виставила весільний коровай, який пеклося дома в Станиславівщині та Рогатинщині і викликала ним велике захоплення глядачів, які досі не дають їй спокою зі запитами а навіть замовленнями.

Головна організаторка виставки п. Шератон заявила в інтерв'ю для журналу п.н "Newsday's Paging Women" з 7-го березня: „я думаю, що найкраще печуть хліб українці. Вони роблять незвичайні речі з тіста!" Весільні хліби, які приготовили українські жінки, були особливі і багато кореспондентів звернули на них увагу у своїх рецензіях, завжди пишучи про „український хліб". "Daily News" з 14-го березня пише: „Найкраще нам сподобалося дерево, спечене з тіста на хлібі," це весільний хліб у формі вазона з зеленими галузками і прикрашене голубками. Це є український весільний хліб. Треба додати, що ці хліби були презервовані пластичною рідиною і не були призначені для спожиття, а шкода, бо як заявила п. Шератон, яка є спеціялісткою кулінарних справ і вина, та авторкою „Німецька куховарська книжка" — американський хліб є страшний.

Це дуже гарно, що поряд слави, яку здобули собі у світі українські писанки та вишивки — хліб наш насущний, випечений нашими жінками та пристосований до наших традиційних звичаїв та обрядів, свідчить про культуру українського народу. Як добре, що маємо таких жінок, що через особисті зв'язки з американським світом можуть про цю культуру не лише говорити, а в дійсності і її показати.

Маямі, Флорида

ЗУСТРІЧ СОЮЗЯНОК

Кожного року, як лише на півночі Америки і Канади люті морози і заметілі стають нестерпними, тоді їхні мешканці неначе перелетні птахи шукаючи захисту, тепла, прибувають на Флориду, до країни вічної весни, сонця. В той час приїжджає до Маямі багато наших земляків, а між ними чимало членкинь СУА. Місцевий Відділ СУА кожного року влаштовує Зустріч союзянок, щоб поділитись своїми осягами в організаційній та громадській роботі.

Така зустріч відбулася в Маямі 5 березня в залі української католицької церкви. Зустріч попередила спільна вечеря, яку приготовили членкині нашого Відділу. Голова Відділу п. А. Рій, привітавши гостей, попросила гостя о. Баранецького з Філядельфії провести молитву та поблагословити Божі дари. Покликаний до слова о. пралат Олексів, парох нашої кат. церкви, згадав про завдання організації СУА в Маямі та про працю цього Відділу для добра церкви і нашої громади. Оваційними оплесками і повстанням з місць привітали учасники зустрічі приявну гостю п. А. Ратич-Дмитерко, кол. УСС-а, одну з останньої сотні наших славних Українських Січових Стрільців, яка закликала наше громадянство до єдности, бо лише в „єдності сила народу". Опісля промовляла п. М. Голуб, дружина покійного полк. Голуба

Промовляли гостя з Дітройту п. І. Козаченко, заслужена діячка місцевого СУА, п. П. Будзол, заступниця голови Окружної Ради СУА в Дітройті, п. Ірина Ракош з Шикаґо, п. Залозецька з Вінніпеґу, п. Адамів, п. О. Конів, п. О. Блавацька, п. К. Гіл, п. Боднар, п. Кодоля та інші. Всі вони розказували про працю їхніх Відділів та організаційні досягнення. Покликана до слова культосв. реф. і представниця ОПДЛ на Маяму п. Е. Остапюк заторкнула актуальну справу національного виховання наших дітей в прибраній батьківщині. Виховання дітей в національно-свідомому дусі, які в майбутньому займуть наші місця, це святий обов'язок наших матерів, нашої церкви і школи. З черги ще раз порушила справу видання історії України англійською мовою п. О. Подубинська, імпрезова реф. Відділу. Вона запропонувала, щоб інші організації творили фонд на ту ціль.

Є. Остапюк

Олександер Домбровський

ПАМ'ЯТІ І. КРИП'ЯКЕВИЧА

Подана в „Свободі" з 6-го травня (ч. 82) вістка про смерть одного з найвизначніших сучасних українських істориків — проф. Івана Крип'якевича викликала в мене жмут рефлексій і спогадів, що його хочу покласти замість вінка на свіжу могилу Покійного.

Перші моменти мого знайомства з І. Крип'якевичом датуються від кінця 1936 року. Передчасно померлий, тоді найвизначніший наш історик молодшої ґенерації, мій невіджалуваний друг і заразом учитель при ставленні мною перших кроків на шляху наукової праці — Теофіль Коструба представив мене покійному перед науковим засіданням Комісії Історії Старої України при НТШ (І. Крип'якевич був головою Комісії, а відомий наш археолог Я. Пастернак — секретарем) з проханням дозволити мені, тоді ще дуже молодому адептові історичної науки, відвідувати засідання Комісії. І. Крип'якевич, який цікавився молодими людьми й притягав їх до наукової роботи, поставився дуже прихильно до прохання і приділив мені свою увагу, випиттуючи про круг мого наукового зацікавлення та мої університетські студії.

Від 1937 року я уже відвідував засідання згаданої Комісії в товаристві Т. Коструби, а Бібліотеку НТШ я відвідував уже від 1935 р. В тому часі виринуло питання поглиблення нашими студентами-істориками знання з історії України поза обсягом університетських студій, бо на польському університеті „Яна Казімержа" у Львові можна було почути на загал усе, лише не виклади з нашої історії. А коли й згадувано у зв'язку з історією Польщі про „ґроди червенське", чи щось інше, то у відповідному насвітленні. За стараннями невтомного ідеаліста — Т. Коструби засновано при НТШ неофіційно Секцію студентів-істориків, які щотижня сходилися до НТШ на свого роду семінар історії України. Викладачами були: Адам Антонович, Олександер Бережницький, Омелян Пріцак (подаю лише тих, про яких знаю напевно, що вони находяться на еміграції), а я на пропозицію Т. Коструби виконував обов'язки секретаря Секції студентів-істориків, яка проіснувала неофіційно при НТШ від 1936/7 року аж до війни. І. Крип'якевич викладав добу Козаччини й Держави Б. Хмельницького.

Його безпристрасний, речевий спосіб викладання, певність голосу й опанованість рухів та свобідність у висловлюванні думок свідчили про доброго викладача, якого місце повинно було бути в університетській викладовій залі, а не в гімназії. На жаль перед ним та іншими нашими ученими двері польського університету були закриті, і треба було учителювати в середніх школах. І. Крип'якевич вчив у одній з польських гімназій у Львові, де не обійшлося зовсім без шиканів для нього з боку учеників — поляків і „ґрона" професорів з директором включно. Зрівноважений і на перший погляд навіть холодний, І. Крипякевич відносився до студентів-істориків в Секції привітно, а навіть сердечно, хоч на загал не показував цього назверх. Кілька разів ми відбували з Покійним прогульку по старій дільниці Львова, під час якої ми чули його виклад про старі пам'ятки міста. Такі моменти наближували І. Крип'якевича до студентів, вносячи сердечну атмосферу, переплітану веселими жартами, що не було можливе в кімнаті. Тоді зникали майже зовсім рештки офіційности, лице Покійного ясніло щирою усмішкою. Він відчував, що це не учні з польської гімназії, лише свої студенти, а ми усвідомлювали собі в такій щирій атмосфері ще ясніше, що це свій, український професор, або, як говорив Т. Коструба, „наш професор".

Пізнавши мене краще, І. Крип'якевич дав мені дискретне завдання збирати матеріяли про пацифікацію українського населення Галичини, між іншим робити бібліографічні нотатки хоча б навіть найдрібніших віcток в українській пресі, редаґованих обережно, бо польська цензура конфіскувала видання. Спеціялізуючися в ділянці античної історії, я мусів рівночасно виконувати те завдання, що не було „по дорозі" до моєї спеціяльности. Будучи в доброму гуморі, покійний з відтінню легкої іронії називав мене „античником і спецом від пацифікації", нагадуючи при тому, що античну добу від часу пацифікації ділить багато століть.

Вересень 1939 року приніс великі зміни і, як згодом показалося, неоправдані надії. Польську окупацію замінила московсько-большевицька, а разом з тим наступила „українізація" Галичини, зокрема Львова з університетом включно, а все згідно з большевицькою засадою „національний по формі, а соціяльний по змісту". В тому самому університетському приміщенні, де перед війною була катедра історії Польщі, очолювана відомим польським істориком — Ст. Закршевським, зорганізовано катедру історії України, очолену І. Крип'якевичом, який запросив мене на свого асистента.

Правда, я був коротко асистентом, бо зараз після зорганізовання катедри античної історії, я перейшов туди на асистентуру, за що І. Крип'якевич називав мене жартівливо дезертиром. Під час моєї асистентури при катедрі історії України між покійним і мною були щирі відносини, як з огляду на минуле, так і спільні переживання у відношенні до нових „визволителів". Правда, нам відчинилися двері до університету, але разом з тим ми були свідомі ласкавої опіки над нами клітини „спец-відділу", приміщеного в університетському будинку, а це в свою чергу породжувало в нашій свідомості перспективу гостинно відкритих дверей до тюрми на Лонцкого.

До катедри заходив частенько ректор Марченко, ніби як історик, що користувався бібліотекою катедри, який, як партійна людина, мав обов'язок бути „зв'язковим" між ректоратом і органами безпеки. Вправді „українізація" університету проходила нібито успішно, сам ректор мав прізвище, закінчене на -енко (ніби свій!), а декан історичного факультету тов. Брагінець був „тоже украінсц", який майже кожне речення починав від „вот", але давній погідний настрій і характеристична жартівливість з відтінню легкої іронії І. Крип'якевича зникли. Його усміхи в товаристві малознаних йому людей на університетському терені, а в тому деяких партійних викладачів, були штучні й силувані. Хоч треба признати, що й між новоприбулими траплялися гарні люди, наші брати зі східньої України, які ділилися з нами деякими своїми думками та остерігали в час деяких галицьких українців перед арештами, що зникали нагло з університету й появлялися аж за Перемишлем, „по тому боці". Я не раз зауважував у І. Крип'якевича симптоми духової депресії, хоч перед чужими він держався. Внаслідок цього покійний ставав нераз шорстким, за що опісля перепрошував своїх близьких собі людей. Пам'ятаю, як раз стискав мою руку й перепрошував мене за те, що відозвався шорстко до мене.

В червні 1941 року прийшла нова зміна — німецька окупація. Німці, як відомо, закрили університет, а припинена за большевиків діяльність НТШ так і не змогла відновитися внаслідок тупої політики фюрера. Лише неофіційно, в обмеженому числі довірених людей можна було, й то рідко, зібратися на якусь нараду, чи доповідь. З початком 1943 року невелика група довірених осіб зібралася у приміщенні НТШ, щоб вислухати доповідь про авторство Історії Русів визначного гостя з Києва — проф. О. Оглоблина. Після доповіді я мав коротку розмову з проф. І. Крип'якевичом, який, знаючи, що я виїджаю за два дні до Праги, передав мені довірочного листа для історика Дмитра Дорошенка, тоді декана історичного факультету УВУ. Під кінець розмови покійний радив заховати листа, щоб не попав під час якоїсь несподіваної ревізії у непокликані руки. Я мав уже одного листа від проф. Пастернака для д-ра Неуступного, директора музею при Вацлавській площі в Празі. Треба було отже берегтися перед несподіваними ревізіями по дорозі, бо тоді могли мене взяти за якогось кур'єра між українським Львовом і чеською Прагою (якраз в Празі тоді виконано замах на Гайдріха), а в такій суматосі доказуй що ти не верблюд.

Після повороту з Праги я бачився рідко з покійним. Останній раз я зустрів І. Крип'якевича на розі Руської й Бляхарської вулиць. То був час, коли червона армія після сфорсування Дніпра прямувала на Захід. Атмосфера у Львові була напружена, дехто пакував валізи й клунки. Ми розмовляли добру хвилину з перевиданими інтервалами, бо розмова в таких обставинах не клеїлася.

— Що робите, пане професоре? — запитав я — Чи залишаєте Львів?

І. Крип'якевич мовчав хвилину, а згодом махнув заперечуючо головою. — Мабуть ні. — Відтак додав: — Хтось мусить залишитися й боронити українського стану посідання у Львові. Ви молоді... Вам інакше... На мої арґументи за виїзд відповів ледве чутно: — Дехто мусить податися на Захід, а ті, що не мусять, повинні залишитися. — І. Крип'якевич не потішував себе таємною зброєю німців, які нібито скажуть ще своє слово, навпаки був реалістом і не вірив у якісь радикальні зміни на краще в найближчих місяцях, чи навіть роках, як дехто з наших себе потішав. Прощаючи мене, сказав: — Старайтеся продовжувати свою наукову працю. Робіть „там" все, чого ми тут не зможемо робити.

Це була наша остання розмова, бо фронт скоро зближався до Львова. Від тих днів проминуло багато часу, майже чверть століття, а переді мною все ще стоїть на розі Руської-Бляхарської вулиць постать задуманого й зажуреного І. Крип'якевича, а в ушах бренять далеком гомоном тихі, пройняті журбою слова: — Робіть „там" все, чого ми тут не зможемо робити...

З перспективи часу й досвіду я розумію краще ці слова.

Д-р А. Фіґоль закликає ставити „патрію" понад „партію"

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ди на останній її сесії, а д-р А. Фіґоль виголосив 50-хвилинну промову про сучасну ситуацію української громади в діяспорі. Він схарактеризував останню сесію УНРади, як сесію „відмолодження і активізації" та ствердив, що властиво всі існуючі у вільному світі українські партії і середовища або були в УНРаді, або є й тепер, і що слушно УККА і КУК стали на становищі, що повна консолідація можлива тільки на плятформі Державного Центру УНР за кордоном. „Виконний Орган живе й паде разом з українською еміґрацією у діяспорі" — твердив д-р А. Фіґоль, і закликав, щоб „патрія" стояла вище від „партії". З новостей, що їх заплянував новий Виконний Орган, є плян створення окремого ресорту дослідів сучасної України. Д-р Фіґоль звернув увагу, що при всіх вимогах і претенсіях українського громадянства до Державного Центру УНР за кордоном, не слід забувати, що той Центр діє на базі бюджету 20 000 долярів річно, зберіаючи принцип, що він може користуватись тільки рідними добровільними пожертвами. — Після тих промов відбулася гутірка при закусці і чаю. — Д-р Атанас Фіґоль від'їздить до Канади вже 16 травня ц.р., але повернеться до ЗДА з початком червня і в половині червня від'їздить до Европи. Теперішню свою подорож до Америки заплянував був ще перед своєю активізацією в Державному Центрі УНР, в справах Енциклопедії Українознавства.

Закрито Франківську виставку української книжки у Ню Йорку

Ню Йорк. — В суботу 13 травня ц. р. о год. 6 попол. відбулось урочисте закриття виставки книжки і преси, яка була влаштована у зв'язку з ювілеєм Івана Франка та тривала від 2 травня ц. р. у великій залі Українського Народного Дому, здобувши собі велике загальне признання. Суботніший вечір започаткував голова Виставкового Комітету Ярослав Пастушенко, подавши до відома, що впродовж двох тижнів виставку відвідали 550 громадян та окремо 250 учнів шкіл українознавства і 400 учнів школи святого Юра в Ню Йорку, крім пластових і сумівських гуртків. Під час виставки відбувались у суботи популярні доповіді, як ось доповіді ред. Василя Качмара, письменниці Лесі Храпливої і Наталії Чапенко. Виставка подала тільки частину книжкової продукції української вільної громади, бо не були заступлені канадійські, західньо-европейські, південно-американські та австралійські українські видавництва. — Після тієї вступної промови Я. Пастушенка ред. Богдан Кравців виголосив доповідь „Українське книгарство і книгторгівля", подавши огляд історії українських книгарень з найдавнішого часу по нинішній день, в Україні і поза нею. Д-р Р. Борковський доповідав про „Українську книжку в американських публічних бібліотеках", давши низку практичних порад, як збільшувати стан українських книжок в тих загальних бібліотеках. Від Президії НТШ офіційно закрив виставку редактор Іван Кедрин, підкресливши не тільки культурний, але й політичний характер творення вільною українською громадою таких тривких вартостей, як книжка. Він подякував особливо головному організаторові виставки, п. Я. Пастушенкові та Об'єднанню мистців українців в Америці, яке удекорувало стіни великої залі прегарними зразками творчости сучасних українських малярів. Наприкінці висвітлено фільм про мистецтво ілюстрованої книжки.

Канадійська влада заборонить політичні маніфестації в будь-якій формі на Експо-67

Монтреаль. — Як повідомлено редакцію тижневика „Гомін України" з 13 травня, Адміністрація Світової Виставки в Монтреалі звернулась до Міської Управи з домаганням, щоб вона винесла закон, яким були б заборонені будь-які політичні маніфестації, прапори, навіть відзнаки на ЕКСПО-67, не апробовані наперед Адміністрацією Світової Виставки. Не можна було б демонструвати, користуватись на території Виставки гучномовцями-меґафонами, взагалі всім, що могло б порушити спокій на Світовій Виставці та спокій представників різних павільйонів, у тому й СССР. Якщо закон буде прийнятий, то порушникам закону аж до 31 жовтня, до дня закриття Виставки, загрожувала б кара 100 дол., або ж 2 місяці в'язниці в Канаді. Одночасно повідомлено, що ще 6-го травня, коли на ЕКСПО-67 з дозволу Москви влаштували „День Естонської ССР", невідома людина обмастила фарбою совєтський пам'ятник, який стоїть перед павільйоном СССР. Людину заарештувала поліція і довідалась, що той „злочинець" — це колишній в'язень большевицьких тюрем. Таким чином, на території Світової Виставки в Монтреалі, куди у формі гостя ступила нога Москви — можливо, не буде змоги користуватись звичайними демократичними правами, до яких належать організовані демонстрації.

УНС — ОРГАНІЗАЦІЯ ДЛЯ МОЛОДІ

Український Народний Союз справді забезпечує людей не на смерть, а на життя. Він не тільки виплатою забезпеченевих сум рятує родини в найтяжчому для них часі, як не стане їхнього хлібодавця, але й робить усе можливе, щоб допомогти їм за життя. Окрему увагу приділяє УНС молоді й дітворі. Для них він публікує прекрасний журнал „Веселка", для них видає книжечки, для них влаштовує курси і табори і вже справжнім „раєм" для дітвори є Союзівка, де і зроблено цю фотознімку із трьох „союзівкових товаришів": Гороха і Марка Смиків з Шикаґа та Нестора Близнака з Ню Йорку

„Україна", Торонто і „Довбуш", Ню Гейвен здобули першість УСЦАК

(Закінчення зі стор 1-ої)

святочному закінчені турніру взяли крім названих вгорі: Степан Маланчук — спортовий референт УСЦАК, інж. Володимир Левицький — голова СУАСТ-Північ, інж. Володимир Кізима — заст. голови Ради УСЦАК і д-р Едвард Жарський — голова СУАСТ-Схід. Вкінці прийняття д-р М. Снігурович склав подяку Управі „Союзівки" та УНСоюзові за гостинність та піддержку у спортово-виховній праці УСЦАК.

В тому самому дні у вечірніх година відбулось на „Союзівці пленум УСЦАК, в якому взяли участь згадані вже члени Управи і Ради УСЦАК та представники делеґатур — СУАСТ-ів. Учасники нарад обговорили ряд важливих організаційних справ та устійнили пляни скріплення і поширення праці над фізичним вихованням молоді, підкреслюючи потребу посилення серед молоді акції здобування Відзнаки Фізичної Вправности. Затверджено теж пляни спортових імпрез УСЦАК, а саме міжнародних змагань Збірної Українців із Збірною литовців, та легкоатлетичних першостей УСЦАК, які мають відбутися в Дітройті.

БЛИЗЬКО 500 УКРАЇНЦІВ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

крат Вінсент Імпелліттері. Не було на маніфестації посадника республіканця Джана Ліндсея, який того дня приймав у Ситі Голлі совєтського письменника Андрея Вознесенського. Не було на маніфестації і сенатора демократа Роберта Ф. Кеннеді, який критикує урядову політику у В'єтнамі президента Джансона. Число учасників маніфестації подають на 250,000, вона тривала 8 5 години, маніфестанти маршували колонами по 16 осіб в одному ряді. Численні оркестри приграваліи до походу, а сотки тисяч громадянства гараче оплескували протикомуністичні написи на транспарентах та патріотичні заклики підтримати збройні сили ЗДА у В'єтнамі.

З УЗБІЧЧЯ ГОРИ 881 ПІВДЕНЬ НА 881 ПІВНІЧ

Зайнявши становище на південному узбіччі гори 881 біля Кге Сангу на пограниччі між Південним і Північним В'єтнамом, вояки із третьої Дивізії Корпусу Морської Піхоти ЗДА обстрілюють з гармати північне узбіччя цієї ж гори 881, що його займають комуністичні з'єднання.

СПОРТ

„ЛЕВИ" — „КІКЕРС" 2:2

Шикаго, 7-го травня. — В других змаганнях весняного сезону стрінулися „Леви" з німецькою дружиною „Кікерс", минулорічним аматорським першуном ЗДА і цьогорічним репрезентантом стейту у змаганнях за обидві Чаші ЗДА. „Леви" виступили до цієї зустрічі без Бульби та Грушецького в обороні, які мали контузії в попередніх змаганнях, і Ноги, якого контужено в другій півгрі. Хоч і ослаблені браком цих змагунів, „Леви" вели 2:0 і закінчили змагання нерішеною 2:2, що можна вважати щасливим вислідом для обох дружин. Обидві дружини мали багато невикористаних нагод.

Спершу тиснули „Кікерс" дружину „Левів", яка добре оборонялася, і тоді Банах оборонив ряд небезпечних стрілів. Потім „Леви" сильно переважали німців, але перестріли і добра гра воротаря німців перешкодили числозому успіхові атак. Щойно на 36-ій хвилині Тревор Бравн відкрив рахунок, здобуваючи перші ворота гарним стрілом. Перших 10 хвилин другої півгри „Леви" змагалися без Бравна, але й тоді вміло оборонялися від наступів німців. На 60-ій хвилині правий криловий „Левів" Сантаро прорвався і прекрасним стрілом підвищив вислід на 2:0. Дев'ять хвилин пізніше з карного удару, подиктовано поспішно за те, що оборонець „Левів" відбив м'яч грудьми, здобули перші ворота. Вирівняння впало на 75-ій хвилині зі стрілу Бахмаєра.

Склад „Левів": Банах, Медина, Еліяшевський, Льопез, Іваник, Полюхович, Ґевера, Нога, Бравн, Шлапак, Санторо і Сачез.

Резерва „Левів" програла із резервою „Кікерс" 1:3. Одинокі ворота для „Левів" здобув з карного Степан Дижурко.

Юнаки „Левів" перемогли однолітків „Тигрів" 1:0 зі стрілу Барабаша у Великодню Неділю 30-го квітня, а тиждень пізніше юнаків „Америка" 3:2 зі стрілів Мирона Дижурка 2 і Григора Гука.

Сумівські „Крила" здобули дві точки від Мадярського СК (Червоно-Біло-Зелених) без гри. Після трьох кругів змагань мають „Крила" 5:1 точок і відношення воріт 3:0. Резерва „Крил" закінчила нерішеною 0:0 зустріч із резервою „Швабен" Б.

Петро Головатий

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 20-го ТРАВНЯ 1967 р.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. І. Франка — 372 Відд. о год. 7-ій веч. в Іґл Голл, 210 Черч вул. Проситься чл. прибути на збори, бо є важливі справи до полагодження. — Софія Лонишин, рек. секр.

НЕДІЛЯ, 21-го ТРАВНЯ 1967 р.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Збори Т-ва Подільська Січ — 8 Відд., о год. 2-ій по пол. в залі церкви св. Михайла. Проситься чл. довгуючих вирівняти свої залеглості. В. Козіцький, предс., П. Гарасимів, В. Мандзій.

МЕНВІЛ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Т. Шевченка — 349 Відд., о год. 2-ій по пол. в домі Мих. Габера при вул. Washington Ave. Проситься членів по можливості прибути на збори. — М. Захарко, секр.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва І. Франка — 97 Відд. о год. 2-ій по пол. в залі церковній, під ч. 47 Hope Ave. Проситься членство прибути на збори та вирівняти свої залеглості. — Управа.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

СОФІЯ ПИЛИПЮК, членкиня 268 Відд. УНС ім. Дм. Вітовського на Франкфорді в Філядельфії, померла в понеділок, 20 березня 1967 р. по довгій і тяжкій недузі. Покійна нар. в с. Дмухавець, пов. Бережани, Зах. Україна. Залишила в смутку мужа Марка, батьків Анну та Франка, стрийка Михайла, сестру в Канаді Євгенію Люб'янську, в Україні залишила тету та 5 кузинів. Похорон відбувся в понеділок, 27 березня 1967 р. до церкви св. свщ. Йосафата, а відтак на цвинтар св. Марії в Факс Чейсі.
Вічна Їй Пам'ять!
О. Барилка, секр.

ОЛЕНА з ЛОГУШІВ КРАСІЙ, членка Б-ва св. І. Хрестителя — 277 Відд. УНС в Гартфорді, Конн., померла 17-го березня 1967 р. на 60 році життя. Покійна родом з Криволуки, Чортківського пов., була примірна, релігійна і свідома громадянка і в такому дусі виховала своїх обох синів і п'ять дочок. Покійна залишила в глибокому смутку синів Богдана і Мирона з дружиною, дочки: Марію, Юлію, Анну, Ярославу і Стефанію з їх мужами, 22 внуків і 3 братів — Василя і Якова в Україні і Дмитра в Дітройті. Похорон відбувся 20 березня 1967 р., по жалобній Службі Божій, з участю Гартфордського хору, в церкві св. Михаїла на український цвинтар в Гластенбері при численній участі членів родини, приятелів і громадян м. Гартфорду.
Вічна Їй Пам'ять!
Управа

ГРИГОРІЙ ГУДИМА, член Т-ва Мир — 324 Відд. у Філядельфії, Па., помер на серцеву недугу 3 травня ц. р. Покійний нар. в Грималові, Зах. Україна. Був довголітнім і примірним членом УНС. Залишив в смутку 3 зам. дітей: Теклю, Вікторію і Володимира, 7 внуків і 1 правнука. Похований на цвинтарі Факс Чейсі.
Вічна Йому Пам'ять!
І. Струк, секр.

ТЕОДОР ПРИСТАШ, довголітній предсідник 344 Відділу УНС в Бавнд Бруку, Н. Дж., помер 23 квітня 1967 р. на 75 році життя. Покійний походив з с. Кречів, пов. Добролімь, Зах. Україна. Полишив у смутку 2 доньки, 2 синів і 9 внуків.
Вічна Йому Пам'ять!
Т. Бутрей, секр.

БЕДРІЙ ОЛЬГА, членка С-ва Пресв. Богородиці — 36-ий Відд. в Рочестер, Н. Й., померла 10 березня 1967 р. Полишила в смутку мужа Евстахія, сина Ореста з дружиною, 2 дочки — зам. Аркадію та Тaтіяну, 9 внуків, брата д-ра Стефана Банаш, 4 сестри: Марію Чорненьку, Анну Драбач, Стефанію Демчук, Ірину Твердохліб. Покійна нар. в с. Винники, пов. Львів, Зах. Україна. Була доброю матір'ю, щирою патріоткою. Похорон відбувся 13 березня 1967 р. з пох. заведення до укр. кат. церкви св. Йосафата, де були відправлені похоронні відправи, а відтак відпроваджено Тіло Покійної на цвинтар Holy Sepulchre, при участі родини, приятелів та членів С-ва.
Вічна Їй Пам'ять!
С. Гунька, секр.

ІВАН ЛОНЯК, довголітній член Б-ва св. о. Николая — 167 Відд. УНС в Толідо, Огайо, помер 2 квітня 1967 р., проживши 87 р. Покійний нар. в с. Гологори, пов. Золочів, Україна. Полишив у глибокому смутку 2 дочки Катерину і Юлію, 3 внуки і 6 правнуків. Похорон відбувся 5. IV. 1967 з пох. зав. до Кат. Церкви, при участи родини, членів Відділу та знайомих на цвинтар Calvary.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа Відділу

МАРІЯ САЛЬО, членка 352-го Відд. УНС в Честер, Па., померла дня 15 квітня 1967 р. Нар. у Ступниці, пов. Самбір, Галичина, звідкіля на 17-му році життя залишила Батьківщину та виїхала до Америки; поселилася у Честер, Па., де прожила ціле своє життя. Покійна залишила 3 дочки, 5 синів та 9 внуків. Похорон відбувся в середу 19 квітня 1967 р. із церкви св. Духа на кладовище Immaculate Heart, Linwood, Pa., в супроводі двох місцевих душпастирів, родини, сусідів, знайомих та членів УНСоюзу.
Вічна Їй Пам'ять!
Управа Відділу

НИКОЛА ДЕМКОВИЧ, довголітній член Т-ва Запорозька Січ — 117 Відд. в Ню Йорку, Н. Й., помер 13 березня 1967 р., проживши 87 років. Покійний нар. в с. Болотна, повіт Перемишляни, Західня Україна. Залишив в смутку дружину Анастазію та сина Івана з дружиною і дальшу родину. Похорон відбувся з церкви св. Покрови Матері Божої на Бронксі, Н. Й., на цвинтар при участі рідних і знайомих і членів Відділу.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа Відділу

РОМАН ПУРІС, довголітній член Б-ва св. Арх. Михаїла — 211 Відд. в Стаплетон, С. Ай., Н. Й., помер на 48-му році життя, 7 березня 1967 р. Покійний нар. в Ashley, Pa. Полишив в смутку дружину Анну, 2 доньки — Лінду і Каролину, маму, брата і сестру. Похорон відбувся 11 березня 1967 р. з похоронного заведення до католицької церкви, при участи родини, знайомих і членів Відділу на цвинтар Moravian Cemetery, Staten Island, N.Y.
Вічна Йому Пам'ять!
Т. Соколовський, секр.

ТАРЗАН, Ч. 5808. Надбережні скакунці!

— Чи чули ви щось про снігову людину? — питався професор Тейт. — Це мають бути волохаті тваринолюди, яких бачили в Гімалайських горах...

— Науковці думають, що с докладно визначене місце для цих сотворінь в ланцюгу еволюції...

— Так то, ці здогадні мешканці узберіжжя кістяків... їх називають надбережними стрибунцями, — найближча ланка між людиною й мавпами!